„NOWY ŚWIAT" — SKONSOLIDOWANY DNIA 4-GO PAŹDZIERNIKA 1925 Z „TELEGRAMEM CODZIENNYM" JEST NAJPOTĘŻNIEJSZYM CZYNNIKIEM W ŻYCIU POLSKIEM NA WSCHODZIE.

Nowy Świat

THE POLISH MORNING WORLD

„NOWY ŚWIAT" — CONSOLIDATED OCTOBER 4-TH 1925 WITH THE „TELEGRAM CODZIENNY" — IS AN OUTSTANDING POLISH INFLUENCE IN THE TERRITORY IT DOMINATES.

No. 21. ROK XXX. DAILY AND SUNDAY. NEW YORK SOBOTA, 22 STYCZNIA, (SATURDAY, JANUARY 22), 1927

Entered as Second Class Matter, March 21st, 1924, at New York Post Office, New York, N. Y. CENA 3 CENTY.

ZAINTERESOWANIE WYCIECZKĄ ZŁĄCZ. KOMITETÓW PIŁSUDSKIEGO W POLSCE

POSEŁ MIEDZIŃSKI MA ZOSTAĆ MINISTREM POCZT I TELEGRAFÓW

(Radjogram „Nowego Świata")

WARSZAWA, 21 stycznia. — Wiadomość o ustaleniu daty Wycieczki Złączonych Komitetów Piłsudskiego, wywołała wielkie zainteresowanie. Przygotowania do przyjęcia wycieczki są w toku. Ulgi paszportowe i wizowe, jak również ułatwienia dla wycieczki podczas jej pobytu w kraju są zapewnione.

Nominacja posła z klubu „Wyzwolenie", Bogusława Miedzińskiego na ministra poczt i telegrafów, uchodzi za pewną.

(Poseł Miedziński, pułkownik w rezerwie, jest jednym z najzdolniejszych działaczy na terenie Sejmu i jednym z najbardziej tęgich zwolenników Marszałka Piłsudskiego. — Przyp. Red.).

NAPAD RABUNKOWY W NEWARKU

ELEGANCKA BANDYTKA POWIĄZAŁA RĘCE SUBJEKTOM SKLEPOWYM

NEWARK, 21 stycznia.—Bandycka para złożona z młodej kobiety w eleganckiem futerku i nie mniej szykownego młodzieńca, weszła wczoraj do groserni Atlantic Pacific na Sherman Ave., związała zarządzającego sklepem i jego pomocnika i zabrawszy pięćdziesiąt dolarów, ukrytych w pudełku od cygar, oddaliła się w niewiadomym kierunku. Młoda bandytka z niezwykłą wprawą skrępowała ręce steroryzowanym przez młodzieńca subjektom. Mniej biegła okazała się w przeszukiwaniu skrytek na pieniądze, gdyż nie zauważyła innego pudełka od cygar, w którem było znacznie więcej pieniędzy.

Dotąd policja nie wpadła na ślad eleganckiej pary.

TYSIĄCE PRAGNĄ ODMŁODZENIA

Prof. włoski odkrył nowy środek przywracania sił młodzieńczych

RZYM, 21 stycznia. — Prof. Francesco Cavazzi z Bolonji odkrył nowy sposób odmładzania starców i przedłużania życia przy pomocy specjalnego płynu, wstrzykiwanego pacjentom.

Tysiące mężczyzn zgłasza się do profesora i uzyskuje pożądaną pomoc. Dr. Cavazzi nie podejmuje się jednak odmładzania kobiet.

Uczeni lekarze francuscy uznali odkrycie lekarza włoskiego za największą zdobycz wieku.

Sam prof. Cavazzi mówi o swem odkryciu co następuje:

„Zastrzykuję ludziom pragnącym odmłodzenia, życiodajny płyn, sporządzony z krwi różnych zdrowych zwierząt, bez dokonywania jakiejkolwiek operacji gruczołów rozrodczych."

PTACTWO PRZELOTNE SYGNALIZUJE POCZĄTEK WIOSNY

Na granicy kanad. zaroiło się od wracających stad.

OKANOGAN, Wash., 21 stycznia. — Duże stada dzikich gęsi przeciągnęły dziś tędy w przelocie na północ. Najstarszy kolonista tutejszy, George St. Clair, prowadzący od lat wielu amatorskie obserwacje meteorologiczne, twierdzi, że większe mrozy już nie przyjdą i że zimę tegoroczną uważać można za skończoną. Z granicy kanadyjskiej donoszą o bezprzykładnie wczesnem pojawieniu się tam różnych ptaków przelotnych — wracających z cieplejszych stron z wiosną. Wiele innych podobnych obserwacyj sygnalizuje szybkie zbliżanie się cieplejszej pory

Trumna ze zwłokami Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej, ś. p. Gabrjela Narutowicza, okryta służącym jej za całun sztandarem Rzplitej, przed złożeniem pod podziemi katedry św. Jana. W głębi biskup polowy, ks. Gall.

WHISKEY I GIN JUŻ NIE PŁYNĄ ALE SĄCZĄ SIĘ DO STANÓW ZJEDN.

Przemytnictwo już przestało kwitnąć, ale jeszcze nie wysycha

LONDYN, 21 stycznia. — Eksport trunków wyskokowych, głównie whiskey i gin'u z Anglji do Stanów Zjednoczonych spadł znacznie od czasu układów gen. Lincoln Andrews'a z rządem angielskim w sprawie wspólnej walki z przemytnictwem wódczanem. Eksport trunków w ciągu trzech ostatnich miesięcy wynosił w przeliczeniu na funty szterlingów — 1,685,081, podczas gdy w ostatnim kwartale zeszłego roku równał się 1,842,890 f. st., a w ostatnim kwartale 1925 r. — 2,363,235 f. szt. Redukcja ta dotyczy wyłącznie eksportu do Indyj zachodnich i „innych krajów". Eksport do Indyj Wschodnich utrzymał się na dawnym poziomie.

ŁOTWA WCHODZI W ORBITĘ SOWIETYZMU

ODDAJE ROSJI PORT W WINDAWIE DO HAND. UŻYTKU

Nie chce być ogniwem w „buforowej federacji państw bałtyckich.—Dąży do utrzymania dobrych stosunków z Polską

MOSKWA, 21 stycznia. (Ze specjalnego kablogramu The Sun'a). — Nowy łotewski minister spraw zagranicznych, odpowiadając na interpelacje w sprawie projektowanych przez socjalistyczny rząd łotewski traktatów, oświadczył, że „dzięki swemu położeniu geograficznemu nad Bałtykiem, Łotwa stanie się mostem pomiędzy Europą Wsch. a Zachodem, a nie barjerą, za jaką do niedawna uchodzić mogła w oczach tych, co chcieli jej narzucić odmienną rolę".

Oświadczenie to wywołało nie małą konsternację w europejskich sferach dyplomatycznych, zwłaszcza, że dwa traktaty rządu łotewskiego z Rosją sowiecką zdają się dochodzić do skutku. Zadałoby to ciężki cios mglistym projektom francuskich i angielskich dyplomatów co do stworzenia federacji państw bałtyckich, złożonej z Polski, Łotwy, Litwy, Estonji i Finlandji, a mającej odgrywać rolę buforu pomiędzy Rosją a Europą Zachodnią.

Jeden z wymienionych traktatów ma zapewnić Rosji wolny dostęp przez własny kurytarz do Windawy, nigdy nie zamarzającego portu na Bałtyku, przyczem tor kolejowy ma mieć szerokość, odpowiadającą rosyjskim normom.

Minister Cieleus urzęduje dopiero od miesiąca, t. j. od czasu, gdy socjaliści doszli do władzy na Łotwie, a już zdążył zawrzeć traktat handlowy z Estonją, będący istotnem uzupełnieniem traktatu politycznego, zawartego z tym najbliższym z północy sąsiadem przez rząd poprzedni. Traktat handlowy będzie ratyfikowany w tym miesiącu. Znosi on całkowicie barjery celne pomiędzy umawiającemi się krajami.

Podobne traktaty chce Łotwa zaproponować Polsce i Litwie. Osobne traktaty polityczny i handlowy z Moskwą są jednocześnie omawiane w Rydze. Pierwszy będzie w formie „paktu nieagresji", czyli w linji szczególnie faworyzowanej przez dyplomację sowiecką i szczególnie irytującej Ligę Narodów. Moskwa już przedtem podpisała takie traktaty z Niemcami, Litwą i Afganistanem.

Pomimo, że minister Cieleus unika wszelkich aluzyj na ten temat, nowy kurs łotewskiej polityki zagranicznej komentowany jest w moskiewskich sferach dyplomatycznych, jako orjentowanie się na Rosję raczej, niż na Polskę, która dzięki poparciu Anglji i Francji, dominowała dotąd w sytuacji nadbałtyckiej.

„Mała Łotwa — mówi minister-socjalista — musi zapewnić sobie pokojowe stosunki nietylko z najbliższymi swymi sąsiadami, ale i z całą Europą Wsch.

(Ciąg dalszy na str. 8-ej).

OHYDNY PROCES W CHICAGO

Dziewięciu nieletnim mordercom grozi szubienica

WSZYSCY BYLI UCZNIAMI; JEDEN — STUDENTEM

Cztery polskie nazwiska na tej strasznej liście domniemanych czy rzeczywistych zbrodniarzy

CHICAGO, 21 stycznia. — Prokurator stanowy domagać się będzie dziewięciu wyroków śmierci w sprawie uczniów Wells'a, Stancila, Buszko, Kosowskiego, Medzieja, Sebastjana, McGreen'a, Glasmana i Janowicza, oskarżonych o zamordowanie w celach rabunkowych handlarza ulicznego, Stanisława Cieśli.

Trzej pierwsi mają po szesnaście lat, reszta po 17 lub 18. Najstarszy z całej tej bandy nieletnich zbrodniarzy, Janowicz, nie skończył jeszcze 19 lat. Policja wyławiała ich jednego po drugim od października. Wszyscy byli uczniami szkół średnich, z wyjątkiem Janowicza, który był studentem.

Pomocnik prokuratora stanowego, Hogan, w mowie swej do przysięgłych oświadczył, że sprawiedliwości nie stałoby się zadość, gdyby wszyscy oskarżeni, bez wyjątku, nie zawiśli na szubienicy. „Mamy wystarczające dowody na to — mówił oskarżyciel — że morderstwo to popełnione zostało z zimną krwią, z premedytacją, w czasie uplanowanego zawczasu napadu rabunkowego. Domagam się kary śmierci za tę ohydną zbrodnię dla odstraszenia innych od występku i usunięcia ze społeczeństwa tych niebezpiecznych zbrodniarzy".

Wszyscy oskarżeni mieli się przyznać do zbrodni, jak twierdzi prokurator. Znaleziono nadto u jednego z nich dzienniczek z notatką pod datą zbrodni: „ban da zastrzelila jednego i zabrała 40 dolarów".

KS. KAROL WRÓCI NA ŁONO RODZINY I OJCZYZNY

Potrzebny premjerowi do zaszachowania opozycji

BUKARESZT, 21 stycznia. — Poważnie zanosi się na to, że książę Karol odzyska tytuły do tronu wobec co raz bardziej kompikującej się sytuacji w kraju. Premjer Averescu i członkowie jego gabinetu przyszli do wniosku, że będzie to najlepsze, jeżeli nie jedyne wyjście z obecnego chaosu w polityce wewnętrznej kraju i obmyślają już nie sam fakt powrotu Karola na tron rumuński, ale warunki i zastrzeżenia, jakie rząd poczyni ze swej strony. Partja braci Bratianu, oddawna wywierająca potężny wpływ na politykę krajową, układa się ze stronnictwem ludowem, które zawsze popierało Karola. Zlanie się stronnictw ma nastąpić w ciągu tygodnia, ale gdyby nawet nie doszło ono do skutku, fakt pogodzenia się Karola z rodziną nie ulega żadnej wątpliwości. Pojednanie się to będzie miało formę oficjalnego pozwolenia na powrót do kraju.

Standard Oil zmonopolizował polską naftę

BUNT INDJAN YAQUI STŁUMIONY

Wodzowie tych plemion proszą rząd meksykański o pokój i amnestję

MEKSYK MIASTO, 21 stycznia. — Powstanie szczepu indyjskiego Yaqui w meksykańskim stanie Sonora, można uważać za ostatecznie stłumione. Wodzowie powstańczych plemion wyrazili gotowość złożenia broni, prosząc o amnestję. Petycję ich przesłał komendant okręgu wojennego Sonora do ministerjum wojny. Prezydent Calles, nie odrzucając bezwzględnie tej prośby o amnestję, jest zdania, że tylko natychmiastowa i bezwarunkowa kapitulacja mogłaby skłonić rząd do łagodniejszego traktowania zwyciężonych — i mianował gen. Obregona do prowadzenia dalszych układów z powstańcami. Z chwilą zlikwidowania powstania Indjan, instygowanego rzekomo przez Adolfa de la Huerta, wojska, znajdujące się obecnie w Sonora, będą wysłane do stanu Jalisco i innych stanów, w których trwa jeszcze wrzenie, podsycane przez kler katolicki. W niektórych okręgach wojskowe załogi były tam zbyt małe, by stawić skuteczny opór oddziałom powstańczym. Tak naprzykład zaatakowane przez nie wczoraj Lagos de Morreno, zupełnie nie mogło się bronić i przeszło w ich ręce.

ZAMIENIŁ INSTALACJE WIERTNICZE W CZECHACH, AUSTRJI I WĘGRZECH NA POLSKIE SZYBY NAFTOWE

Umowa z Vacuum Oil Co. została już podpisana

PRAGA, 21 stycznia. (Radjogram N. Y. Evening Post). — Zgodnie z wiadomością, otrzymaną przez praski Kurjer Giełdowy, pomiędzy Standard Oil Co. a Vacuum Oil Co. podpisana została umowa, na mocy której pierwsza kompanja odstępuje drugiej całą swą organizację handlową i instalacje wiertnicze na terenie Czecho-Słowacji, Austrji i Węgier, otrzymując w zamian za to wszystkie przedsiębiorstwa drugiej kompanji na polskich terenach naftowych.

POWSTANIE W MEKSYKU JUŻ STŁUMIONE

KATOLICY ŁATWO SIĘ DAJĄ ROZBRAJAĆ WOJSKOM

Siły zbrojne biskupa Orozco składają się z paru tysięcy kobiet, uzbrojonych w różańce i szklapierze

MEKSYK MIASTO, 21 stycznia. — Wojska rządowe stłumiły w wielu miejscowościach ruch powstańczy, opanowując sytuację w zupełności, zgodnie z doniesieniami komendantów wojskowych do ministerjum wojny.

W stanie Jalisco bunt katolicki zamiera po rozbiciu mniejszych oddziałów powstańczych. Pogłoski o wielkiej bitwie w tym stanie nie znajdują potwierdzenia. Generał Ferreira, stojący tam na czele wojsk rządowych, donosi, że obałamucona przez kler katolicki ludność rolnicza, składa broń bez oporu za pojawieniem się patrolów wojskowych. Ferrera nie stosuje żadnych represyj do rozbrojonych. Wiadomość o zbrojnem wystąpieniu biskupa Orozco Y Jimenez z Guadalajara nie została dotąd potwierdzona i przypuszczać można, że cały jego „pochód" był legendą. Pogłoski tym dały początek procesjom biet, wychodzące na jego spotkanie przy objeździe pasterskim diecezji.

BIURO WETERANÓW WOJNY ŚWIATOWEJ POŻYCZAĆ BĘDZIE POD CERTYFIKATY

Prezydent zaaprobował w zasadzie projekt pożyczkowy.

WASHINGTON, 21 stycznia.— Dyrektor Biura Weteranów, gen. Hines, przedstawił prezydentowi Coolidge'owi projekt bezpośrednich pożyczek, jakich biuro udzielać będzie weteranom na „certyfikaty kompensacyjne". Prezydent zaaprobował w zasadzie ten projekt, wobec czego odpowiednie wnioski prawodawcze zostaną niebawem złożone w senacie.

Zdaniem gen. Hines'a biuro rozporządza narazie funduszami wystarczającemi do sfinansowania tych pożyczek w granicach 215 miljonów dolarów, t. j. sumy wydanych certyfikatów. Pożyczki na certyfikaty udzielone dotąd przez banki równały się 1,643,000 dol. i były wydane 17 tys. weteranom. Nowy projekt nie ma na celu całkowitego wyrugowania pożyczek bankowych pod certyfikaty, a tylko uzupełni operacje kredytowe w tym zakresie.

RYKOW WYSZYDZA SEKR. KELLOGG'A

Stwierdza, że Sowiety wcale nie pałają miłością do burżuazyjnych rządów Callesa

MOSKWA, 21 stycznia.—Komisarz przemysłu Rykow, przemawiając wczoraj na zjeździe lotniczym, szydził z obaw sekr. Kellogga, jakim dał on wyraz w swem ostatniem przemówieniu w kongresie na temat czerwonego niebezpieczeństwa w Meksyku. Śmiesznemi nazwał Rykow te obawy, oskarżając Stany Zjednoczone o popieranie angielskiej polityki „duszenia Rosji". W dalszym ciągu swego przemówienia Rykow zaznaczył, że Rosja dąży do wejścia w bliższe stosunki polityczne i handlowe z nadbałtyckimi sąsiadami, ale tylko z tymi, którzy „nie ulegają wpływom mocarstw nieprzyjaznych Rosji".

Oskarżenia, rzucane w stronę Anglji, za każdym razem wywoływały w sali burzliwe oklaski. Ciekawe są komentarze prasy rosyjskiej na temat sytuacji w Ameryce Środkowej i interwencji Stanów Zjednoczonych w Nicaragua. Z komentarzy tych nie wynika bynajmniej, by rząd sowiecki był przyjaźnie usposobiony do Meksyku. Prezydent Calles stale jest nazywany w prasie sowieckiej „zdrajcą rewolucji", zamieszki w Meksyku są przedstawiane jako „zatarg wielkiej burżuazji z małą", a walka z klerem katolickim tłumaczona jest chęcią odwrócenia uwagi publicznej od bezpośrednich celów i zadań proletarjatu. Pozostaje to w zupełnej zgodności z uchwaloną na ostatniem posiedzeniu egzekutywy sowieckiej „wojną z socjalistami i przeciwnikami komunizmu na całym świecie".

CHAPLIN NIE JEST NABABEM

Majątek, opisany przez receiverów, wynosi półtora miljona dol.

LOS ANGELES, 21 stycznia. — Wyznaczeni przez sąd do opisania majątku Chaplina „receiver'zy", złożyli sprawozdanie, z którego wynika, że „bogactwa" Chaplina nie przedstawiają się tak imponująco, jak mówiono o tem. Sumy, złożone w różnych bankach przez znakomitego komika filmowego, wynoszą razem 913,372 dolary, cały zaś jego majątek przedstawia wartość 1,408,937 dolarów według przybliżonego szacunku.

NEW YORK.—Pomimo wykrycia przez miejski departament zdrowia 100,000 stóp defektywnych rur gazowych w różnych dzielnicach miasta, wypadki zaczadzenia gazem świetlnym doszły w tym miesiącu do rekordowej cyfry 40.

SMOLEŃSKI RINALDO RINALDINI POLEGŁ W WALCE

Liczba przypisywanych mu morderstw doszła do 100

SMOLEŃSK, 21 stycznia. — W bitwie z żołnierzami czerwonej armji poległ od dwóch lat ścigany napróżno Smirnow-Antonienkow, herszt szajki opryszków, która dokonała kilkuset napadów rabunkowych i popełniła sto przeszło morderstw w ciągu paroletniego grasowania w okolicach Smoleńska. Większość zbójów z jego bandy dostała się do niewoli. Wszyscy mają być rozstrzelani na mocy wyroku sądu doraźnego.

AJRYSZ CHCE ZOSTAĆ POLAKIEM

CHICAGO, Ill., 21 stycznia.— Rozmaici Polacy zmieniają swoje nazwiska na ajryskie lub niemieckie, to się zdarzało i się zdarza. Ale żeby MacDonald uparł się i domagał się, aby go nazwano urzędownie Owsianowskim— takiego wypadku jeszcze nie zanotowano w historji miasta Chicago.

Można sobie wyobrazić poruszenie wśród kilku tysięcy Ajryszów, zatrudnionych w ratuszu, gdy woźni sądu okręgowego puścili po kurytarzach ratusza wiadomość, iż Peter MacDonald, 2145 Canton street, zgłosił oficjalną petycję, aby nazwisko jego zmieniono urzędowo na Piotr Owsianowski.

Już zamierzali synowie Zielonej Wyspy gromadną akcję przeciw podsądnemu, gdy ten wytłumaczył, że od urodzenia nazywa się Piotr Owsianowski. Ale w czasie wojny dostał się pod komendę zatwardziałego Ajrysza sierżanta, którego sztywny język nie mógł wymówić słowa Owsianowski i wobec tego prawem pięści wymusił na nim zmienienie nazwiska na MacDonald, na co Owsianowski, jako że to była wojna i z sierżantami nie można było żartować, musiał się zgodzić.

NEW BRITAIN, CONN.

AFISZE NOWEGO ŚWIATA IRYTUJĄ KS. BÓJNOWSKIEGO

Afisze Nowego Swiata powystawiane przez polskich sklepikarzy w oknach i powywieszane na stendach nie mało zirytowały ks. Bójnowskiego który miał kazać chłopcom śniegiem poniszczyć takowe. Tak się tłumaczyli chłopcy przyłapani przez policjanta na obrzucaniu śniegiem afiszów powywieszanych przed polskiemi sklepami.

Czy potrzebny jest Dom Narodowy w New Britain?

Każdego przybysza do New Britain uderza w oczy przedewszystkiem fakt że pomimo że tutejsza kilkunastotysięczna Polonja jest naogół dość zamożna, Polacy nie posiadają ani jednej porządnej sali gdzie by mogli urządzać zabawy, przedstawienia, odczyty i wiece.

Ks. Bójnowski ma wprawdzie salę parafjalną ale tam zbierać się mogą jedynie lojalni jego adherenci i do tego zwyczaje zaprowadzone przez niego że młodzieńcowi nie dozwala się tańczyć z panną odstręczyły całą młodzież która zapełnia obce sale i zabawy wynaradawiając się i tracąc jakikolwiek kontakt z polskością. Potrzeba odpowiedniego Domu Narodowego jest tu wprost nieodzowną jeżeli tutejsze życie polskie ma się wyzwolić z pod opresji ks. Bójnowskiego.

Potrzebna tu jest siedziba gdzie by wszyscy Polacy bez względu na zapatrywania religijne lub polityczne mogli się skupiać jak to zresztą jest w licznych innych miejscowościach mających o wiele mniejszą i uboższą Polonję jak w New Britain. Uświadomieni Polacy i towarzystw niezależnych od kościoła jeżeli chcą wykazać że nie są bezmyślną masą która od czasu do czasu podniesie bunt aby po skarceniu jej przez Przewodnika znów pod wpływy jego się podporządkowała muszą się zabrać do czynu.

Bo nie dosyć jest krytykować, trzeba wykazać jak robota powinna być prowadzona, trzeba się uczyć, trzeba budować. Dom Narodowy dostępny dla wszystkich Polaków, mający dużą salę nie był by ciężarem. Domy podobne w innych kolonjach rozwijają się, przynoszą dochody, i akcjonarjuszom wypłacane są stałe dywidendy. Jaka przyszłość czeka polskie towarzystwa i organizacje jeżeli nie będą miały odpowiedniego miejsca zbornego, jeżeli młodzież chodząc do obcych o towarzystwach polskich słyszeć nie będzie chciała.

O tem powinno pomyśleć każde polskie towarzystwo, organizacja czy klub i użyczywszy swych funduszy, które są w dobrze kupionej realności tak pewne jak w banku, wybudować jak najprędzej Dom Polski gdzie by młodzież mogła się bawić, mieć godziwą rozrywkę wieczorami, ćwiczyć się w gimnastyce i sportach, urządzać przedstawienia i uczyć się śpiewu i muzyki, gdzie by się mogła mieścić bibljoteka i czytelnia której dotychczas towarzystwa te nie mają, gdzie by setki dziatwy uczęszczającej do szkół publicznych mogło się uczyć wieczorami czy w soboty języka polskiego.

Wtenczas młodzież ta nie będzie stronić od polskich towarzystw i organizacyj, wieczorów nie będzie spędzać na narożnikach ulic i w zaułkach i polskie towarzystwa i organizacje będą miały materjał z którego rekrutować będą mogły swych członków.

Najlepszym chyba przykładem może być tutejsze gniazdo Sokoła które też powinno dać inicjatywę innym towarzystwom i jednostkom do pracy w tym kierunku.

Gniazdo 88-me Sokoła istnieje już kilkanaście lat w ostatnich jednak latach pomimo zwalczania go przez ks. Bójnowskiego zrobiło bardzo wiele. Dwa lata temu przy pryncypalnej ulicy Broad st. zakupiono posiadłość za $18,000 na której znajdowały się dwa domy. Pozatem pozostaje duży plac idealnie nadający się na pobudowanie dużego domu z salą. Jeden z domów zajmowany jest przez lokatorów, drugi kosztem $5,000 przerobiono na klub, salę do posiedzeń i czytelnię w której jednak dotychczas do czytania nic niema. Majątek ten dziś przedstawia wartość $35,000 i cięży na nim długu zaledwie $4,000. Gniazdo liczy członków 250 —gniazdo sokolic 18. W dziedzinie sportu drużyny sokoła wybiły się w grze w piłkę metową i nożną. W ostatnich czterech latach wydano około $6,000 na drużyny sportowe.

Obecnie przy gnieździe pod kierunkiem naczelnika F. Barszcza organizowana jest dziatwa która będzie ćwiczyć. Jest zamiar także sprowadzenia książek do bibljoteki klubu.

Gniazdo prowadzi szkołę obywatelską dla chcących zostać obywatelami w każdy piątek, kierownikiem jest dh. Grzybowski. Wkrótce ma być urządzony odczyt. Na każdym jednak kroku widać brak odpowiedniej siedziby i dlatego gniazdo Sokoła powinno wspólnie z innemi towarzystwami tam się skupiającemi przystąpić jak najprędzej do pracy nad budową wielkiej sali.

Bankiet Sokolic

Gniazdo Sokolic urządza w dniu 13 lutego bankiet w lokalu własnym przy Broad ulicy.

Na zapytanie dlaczego gniazdo jest tak nieliczne odpowiedziano mi, że wyzwiska i potępienia jakiemi ks. Bójnowski często darzy sokolice z ambony odstraszają większość która nie chce być porównaną przez niego do czarownic.

Szkołę ks. Bójnowskiego reperują obconarodowcy

Przed pewnym czasem w szkole parafjalnej ks. Bójnowskiego wybuchł pożar który wyrządził szkody na przeszło $15,000.

Choć mamy tu kilkunastu polskich kontraktorów od podobnych robót i niektórzy z nich mieli nawet złożyć niższe oferty jak obconarodowcy, praca dostała się Szwedowi, protestantowi. A Polaków innych wyznań to ks. Bójnowski zwalcza na śmierć i życie.

Kwiatuszki z księżego podwórka

Dla zapoznania tych którzy katolickiej gazety ks. Bójnowskiego nie czytają podajemy dla zobrazowania jeden taki kwiatuszek z numeru 14 stycznia 1927.

„Dobrzy ludzie radzą się nas co zrobić z ludźmi przewrotnemi co im nie dają spokoju nawet we własnych domach. Policji nie opłaci się wołać. Najlepiej wziąć kropidło z kąta, namoczyć pod łóżkiem, ochrzcić ich po głowie na katolicką wiarę a wtedy oni będąc dobrze ochrzczonemi katolikami dadzą Wam święty spokój". .... Komentarze chyba zbyteczne.

Niespodzianka gospodyni ks. Bójnowskiego

W jednym z ostatnich numerów swej gazetki ks. Bójnowski dziękuje tow. Panien Dzieci Marji za $100 jakie miało powyższe towarzystwo złożyć mu na imieniny. Zapomniał jednak dodać że prezeską tych Panien jest jego własna gospodyni.

Stacja ogłoszeniowa „Nowego Świata" w New Britain

Dla wygody licznych naszych czytelników i byznesistów w New Britain założyliśmy stację drobnych ogłoszeń przy księgarni i składzie jubilerskim i muzycznym p. J. Bieńkowskiego, 23 Lafayette st. blisko Main st.

Tam też przyjmowane będą wszystkie ogłoszenia do Nowego Świata, można tam płacić prenumeratę i zamawiać Nowy Świat na stendy. Czytelników naszych upraszamy o nadsyłanie nam korespondencyj z życia tamtejszej Polonji.

George Dykeman, agent prohibicyjny, postrzelił się przypadkowo podczas pościgu za bootlegerami, którzy pozostawili w pamięci po sobie 200 beczułek piwa, oczekujących na „kostumerów" w garażu pnr. 682 Buchanan Pl., West New York, N. J. Agent pośliznął się na zamarzniętym chodniku i padając na ziemię, pociągnął za cyngiel rewolweru. Kula trafiła prosto w serce. Na rycinie agenci spisują protokół.

Młody Włoch skoczył z Manhattan Bridge w zamiarze samobójczym

Utrata posady przyczyną rozpaczliwego kroku

Jeszcze jeden z licznych samobójców którzy szukali śmierci via Manhattan Bridge i zimne wody East River stanął wczoraj do szeregu bardzo coprawda nie licznych osób, których zamiary przeniesienia się na łono Abrahama spełzły na niczem.

Giovanni Sponza, lat 18, czując się pokrzywdzonym przez los i ludzi stanął pośrodku Manhattan Bridge, zdjął marynarkę, nasunął czapkę na oczy i rzucił się głową wdół z wysokiego mostu. Przechodnie z zapartym tchem patrzyli jak młodzieniec w ciągu 3 sek. przebył 135 stopową przestrzeń. Ciało jego uderzyło wreszcie o wodę. Lecz w tej właśnie chwili młody samobójca musiał powziąć inny zamiar, w każdym razie nie chciał utonąć. Czyniąc rozpaczliwe wysiłki skierował się do brzegu brooklyńskiego. Herman Kobin marynarz z holownika Widben słyszał jak ciało spadło do rzeki i ujrzał młodzieńca walczącego w wodzie. Marynarz schwycił hak i zalarmował kapitana który pod płynąwszy na holowniku do Sponzy wciągnął go na pokład.

Policjant Lannigan zawołał natychmiast ambulans w którym odwieziono młodzieńca do szpitala przy Cumberland str. Doktór szpitalny zdziwił się niepomiernie gdy się dowiedział, że Giovanni skoczył z mostu i nie odniósł prawie żadnych obrażeń. Ma on opuchłe oczy i zwichnięty przegub prawej ręki. To wszystko. Inni poprzednicy Giovanni'ego są skazani dzisiaj na wieczne kalectwo lub mieszkają w zaświatach..

Przyczyną tego rozpaczliwego kroku miała być utrata posady. Giovanni jest z zawodu marynarzem a z pochodzenia Włochem. Przebywa w Ameryce zaledwie kilka miesięcy i mieszka u swego brata Antoniego Sponza, zamieszkałego pnr. 136 — 33-cia ulica w Brooklynie. Nie mówi on zupełnie po angielsku.

Giovanni oświadczył doktorom, że nigdy już nie targnie się na swoje życie i nie będzie skakać z mostów a szczególnie takich jak Manhattan Bridge.

„Co ma wisieć nie utonie".

Roczne posiedzenie Domu Narodowego

Roczne posiedzenie odbędzie się we czwartek, dnia 27-go stycznia o godzinie 7.30 wieczorem na sali górnej Domu Narodowego, 19-23 St. Marks Place.

J. Skowronek, sekr.

DZISIAJ

WIELKI BAL

WODEWIL ORAZ ZAPASY

urządza

Sokół Polski, Gniazdo 85

BRONX, NEW YORK

DZISIAJ—22 Stycznia, w Sali Szkoły Parafjalnej

przy 155 Ulicy, pom. Melrose i Elton Aves., Bronx

Początek o godzinie 7 wieczorem

CAŁY DOCHÓD NA SZKOŁĘ PARAFJALNĄ

O liczne przybycie uprzejmie uprasza KOMITET.

DZISIAJ

Kosmowski ginie na krześle elektrycznem

STRÓŻOWIE ZANIEŚLI GO DO CELI ŚMIERCI

Był kaleką i miał tylko jedną nogę

Na krześle elektrycznem w Sing Sing zakończył życie jeszcze jeden więzień. Tym razem Polak i kaleka. Michał Kosmowski został skazany na karę śmierci za zabójstwo swojej narzeczonej panny Mildred Durkee. Nasz Wydział Opieki Społecznej starał się o jego ułaskawienie lecz niestety bez skutku.

Ob. „Włóczęga" odwiedził Kosmowskiego w „celi śmierci" o czem w Nowym Świecie pisaliśmy.

Do ostatniej chwili prawie Kosmowski używał sztucznej nogi. W dzień przed egzekucją odwiedzili go w więzieniu jego siostra Helena Czerowska i brat skazanego z Buffalo. Następnie ks. John J. McCaffrey wyspowiadał więźnia.

Na kilka chwil przed udaniem się do celi śmierci sztuczna noga została zdjęta i Kosmowski podtrzymywany przez dwóch stróżów więziennych został przeniesiony przez „Kurytarz Westchnień" do małej celi, w której życie zakończył. Przewodnik elektryczny przymocowywany zwykle do prawej nogi skazanego w tym wypadku został przywiązany do lewej.

„Jestem niewinny" rzekł cicho Kosmowski przed egzekucją. „Spodziewam się że w ostatniej chwili zostanę uratowany. Że coś zrobią dla mnie. Mam nadzieję, że siostra nie będzie cierpieć skutkiem poniżającej reklamy której ja jestem przyczyną".

Od czasu gdy Angelo Giordano poniósł śmierć na fotelu elektrycznym żaden z więźniów nie przebywał tak długo w domu śmierci jak Kosmowski. Przesiedział on tam 15 i pół miesięcy. Jest to drugi beznogi kaleka który poniósł najwyższą karę w więzieniu Sing Sing.

Roczne zebranie i wybory zarządu Rady Oświatowej Złączonych Towarzystw Polskich w New Yorku

Szanowni Delegaci!

Zawiadamiam was, iż roczne zebranie Rady Oświatowej i wybory nowego zarządu na rok 1927 odbędzie się w środę, dnia 26-go stycznia punktualnie o godzinie ósmej wieczór, w Domu Narodowym, pn. 19-23 St. Mark's Place, w sali Nr. 2 na dole i proszę wszystkich delegatów o punktualność, a jeszcze bardziej o obecność.

Tegoroczne zebranie jest bardzo ważne ze względu na mające być powzięte zmiany stosunku towarzystw do Rady Oświatowej pod względem finansowania tejże.

Charakter Rady Oświatowej nie powinien być zmieniony jaki egzystuje przez lat piętnaście, lecz delegaci winni znaleźć sposób zdobycia funduszów na prowadzenie szkoły, uruchomienie bibljoteki, organizowanie młodzieży polskiej i t. d.

Rok 1927 powinien stanowczo być w Radzie Oświatowej rokiem postępu, rokiem pracy!

Cześć!

STANISŁAW ROZEN, Sekr.

Porady

Porady prawne dla wszystkich rodaków są udzielane każdego czwartku, w godzinach od siódmej do ósmej wieczorem, w lokalu Klubu Obywateli Amerykańskich Polskiego Pochodzenia, pn. 105 St. Mark's Place, (East 8th St.) przez adwokata I. M. Sackina.

Odczyt kaznodziei K. Czerwińskiego

W niedzielę, dnia 23-go stycznia, o godzinie trzeciej po południu, pn. 164 Second Ave., New York City, w kościele baptystów odbędzie się odczyt kaznodziei K. Czerwińskiego na temat „Polska pod czterema zaborami."

Wszystkich miłujących oświatę mile zaprasza,

KOMITET.

Jedyny polski sklep w mieście z kostjumami do wypożyczania

Kostjumy na maskarady, baile, do teatru po specjalnych cenach.

ART COSTUME CO.

178 Second Avenue, New York City

Między 11th i 12th Streets

TELEFON. STUYVESANT 0659

Specjalista Spraw Kryminalnych

Polski Detektyw BLOOM

Załatwia kryminalne i cywilne sprawy. Prowadzenie obrony adwokatów. Śledztwa w sprawach familijnych i rozwodowych. W razie jakiego wypadku, podajcie skargi do

Bloom Detective Bureau

799 Broadway, New York City

Pokój 236 róg 11th Street

Telefon. Stuyvesant 10072

POWOLNA ŚMIERĆ

Bóle, kłócia, roztrojone nerwy, trudność w wydzielaniu moczu, często wskazują na poważne cierpienia. Spróbujcie ulynnego na całym świecie lekarstwa na nerki, choroby wątroby, pęcherza i zatrucie kwasem moczowym.

GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

Doskonały środek moczopędny. Znany od lat 200, jako narodowe lekarstwo w Holandji. We wszystkich aptekach, w trzech rozmiarach.

Zwróćcie uwagę na nazwę Gold Medal na każdem pudełeczku i nie przyjmujcie żadnych naśladownictw.

MASKARADA TOW. ŚPIEWU „ECHO"

DZIŚ!! W SOBOTĘ, DNIA 22 STYCZNIA, 1927 DZIŚ!

w Domu Narodowym w Nowym Yorku

DWIE ORKIESTRY — Profesora H. Zimnocha.

25 PREMIJ WARTOŚCI $500

Za najładniejsze, najoryginalniejsze i najkomiczniejsze kostjumy.

LUCKY STRIKE "IT'S TOASTED" CIGARETTES

LUCKY STRIKES są przyjemne i łagodne—najlepsze papierosy jakie kiedykolwiek paliliście.

Są łaskawe dla Waszej krtani.

Dlaczego? Ponieważ są zrobione z najwyborniejszych gatunków tytuniu tureckiego i wyrobów domowych, należycie dojrzałych i mieszanych z największą umiejętnością, i ponieważ jest specjalny proces przygotowania tytuniu.

"Jest przypiekany"

Zabezpiecza Wasze Krtanie

Pobudka gra...

Wycieczka do POLSKI!!

Stań do szeregu z wycieczką Złącz. Komitetów Piłsudskiego

JEŚLI pragniesz rodaku zobaczyć krewnych, przyjaciół i znajomych;

Jeśli chcesz ujrzeć kraj Twój macierzysty, kraj dziadów Twoich i Ojców, jak buduje się i rozwija;

Jeśli pragniesz rozrywki i wrażeń, które na całe życie Ci wystarczą;

Kupuj bilet okrętowy i jedź z wycieczką Komitetów Piłsudskiego do Polski.

Na jednym z największych okrętów świata „Olympic" linji White Star, 9-go lipca r. b. wycieczka odpłynie z New Yorku.

Przejazd w obie strony do Gdańska wynosi 185 dolarów.

Po drodze wycieczka zwiedzi stolicę Anglji Londyn.

W Polsce wycieczka będzie przyjmowana uroczyście w Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Lwowie i Wilnie, przez władze Rzeczypospolitej i organizacje.

Specjalne ułatwienia paszportowe i wizowe. Zniżki kolejowe w Polsce.

Na okręcie polska kuchnia, polska obsługa i wszelkie udogodnienia.

Specjalne warunki przejazdu i objazd w Polsce dla szkol. młodzieży.

Zapisuj się rodaku na uczestnika tej wspaniałej wycieczki.

Nie czekaj — zrób to natychmiast.

Pisz po informacje. Żądaj ich od Komitetów im. Piłsudskiego i od agentów White Star Line.

Woła Ciebie Rodaku cudna ziemia polska, jej miasta i wieś; pola, lasy i łąki.

Czy oprzesz się temu wołaniu i pobudki, która gra, nie usłyszysz!

Wytnij i wyślij dziś!

ZŁĄCZONE KOMITETY IM. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
24 Union Square, New York, N. Y.

Szanowni Panowie!

Mam zamiar jechać tego lata do Polski. Proszę mi podać korzyści, jakie mogę uzyskać, przyłączając się do oficjalnej wycieczki Złączonych Komitetów im. Józefa Piłsudskiego.

Kupon ten do niczego mnie nie zobowiązuje.

Imię i nazwisko .....

Ulica .....

.....

Miasto .....

Stan .....

Nowy Swiat

Published Daily and Sunday by the NOWY SWIAT PUBLISHING CO., INC.

MEMBER A. B. C.

M. F. WĘGRZYNEK, Publisher and President
W. B. BŁAŻEWICZ, Editor   P. YOLLES, Managing Editor

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydaw. „Nowy Świat", Inc.

Entered as Second Class Matter, March 31st, 1914, at New York Post Office, New York, N. Y.

Prenumerata na prowincji wydanie dzienne		Subscription rates outside of New York City Daily	
Rocznie	$6.00	One Year	$6.00
Półrocznie	3.00	Six Months	3.00
Prenumerata na prowincji wydanie niedzielne		Subscription rates outside of New York City Sunday	
Rocznie	$.500	One Year	$5.00
Półrocznie	2.50	Six Months	2.50
Prenumerata w Manhattan i Bronx, wydanie dzienne		Subscription rates Manhattan and Bronx Daily	
Rocznie	$10.00	One Year	$10.00
Półrocznie	6.00	Six Months	6.00
W Manhattan i Bronx wydanie niedzielne		Manhattan and Bronx Sunday	
Rocznie	$8.50	One Year	$8.50
Półrocznie	4.75	Six Months	4.75

MAIN OFFICE
24 Union Square, New York, N .Y.
Telephone, Stuyvesant 2327

Z HISTORJI POWSTANIA STYCZNIOWEGO

W nocy z dnia 21 na 22 stycznia 1863 roku wybuchło powstanie w Polsce. Poprzedzone latami barbarzyńskiego teroru moskiewskiego zaborcy, męki i rozpaczy, powstanie polskie zapisane zostało w historji jako bezprzykładny wysiłek narodu walczącego o utraconą niepodległość i nieporównany przykład siły woli i ducha.

Trwało osiemnaście miesięcy. W tym okresie powstańcy stoczyli z armją rosyjską 1229 bitew i potyczek. Legło ich na polu walki 35,000. Przeszło 1,500 rozstrzelali i powiesili Moskale. Najmniej 125,000 mężczyzn, kobiet i dzieci carat wysłał na Sybir lub do innych części Rosji na zesłanie.

Przeciw czterystutysięcznej armji, najpotężniejszego militarnego mocarstwa na świecie, stanęły do walki 22 stycznia „partje" powstańcze, źle uzbrojone, źle wyekwipowane, które oręż i amunicję miały „zdobyć na wrogu".

Równocześnie z rządem zaborczym istniał polski Rząd Narodowy. Władze powstańcze miały organizację w najdrobniejszych działach. Miały własne sądy, pocztę i własne pieniądze obiegowe.

Rząd Narodowy był tajnym dla zaborców, tajnym był dla świata, ale był znany dla Polaków. Rozkazy jego były wykonywane z ścisłością i dokładnością, które wywoływały podziw i zdumienie u obcych narodów.

Nazwiska członków Rządu Narodowego były wiadome w szerokich kołach polskich, lecz co było tutaj szczególne, to fakt, że nikt władzom carskim nazwisk tych nie zdradził.

W ciągu całego powstania, pisze w swoich pamiętnikach Agaton Giller, nie było ani jednego wypadku zdrady i poddania się partji wrogowi. Z reguły powstańcy bili się do ostatka i gdy nie mieli możności odwrotu, w walce ginęli.

Takiem było powstanie Styczniowe. Jeżeli kiedykolwiek wola narodu i moc ducha jego objawiły się w formie graniczącej z ideałem, to właśnie w walce o Wolność, w której tylko Wola i Duch stały po stronie Polaków.

Jeden z ówczesnych mężów stanu w Europie wypowiedział o Powstaniu następującą opinję:

„Polacy wynaleźli nową, dotąd nigdzie niebywałą wojnę, w której nie można stanowczo przegrać, ale też nie można zwyciężyć. Zwyciężony rozprasza się i ucieka, aby jutro na nowo zebrać się i walczyć. Żadna regularna armja nie zdoła przytłumić powstania w ten sposób prowadzonego przez siłę niewidzialną zwaną Rządem Narodowym i tajemnie wspomaganego przez nie dającą się ująć administrację, nazywaną organizacją narodową. W tej trudnej do zwyciężenia wroga wojnie partyzanckiej powstanie styczniowe uległo nie dlatego, żeby narodowi polskiemu brakło siły i wytrwałości, ale dlatego, że zawiodły czynniki, z któremi każda wojna partyzancka liczyć się musi, to jest interwencja dyplomatyczna i pomoc zewnętrzna".

Nie zawiódł więc naród w Powstaniu Styczniowem, ale polityka. Oglądanie się na pomoc zagranicy, polityka obozu „białych", niechętnie zgadzających się na walkę zbrojną — oto co było głównym powodem przegranej w roku 1863.

Powstanie Styczniowe nie miało na początku silnej indywidualności, któraby z odpowiednią mocą hasło „własnych sił" w naród rzuciła. Dyktatura Traugutta przyszła za późno, kiedy walka była już beznadziejna.

Dopiero w roku 1914 w rocznicę śmierci powieszonego przez carat Traugutta w cytadeli warszawskiej, walka zbrojna Po[illegible]ki o Wolność została wymarszem kad[illegible] Krakowa na rozkaz Józefa Pił[illegible]

W przeciwieństwie [illegible]ku 1863, Twórca Legjonów [illegible] by ten nie liczył na pomoc zewnętrzną, a na siły własne liczył i na nich się oparł.

Jeszcze dzisiaj, są Polacy, ci którzy zawsze zwykli szukać rozwiązania problemów własnych zagranicą, potępiają powstanie Styczniowe, nazywając go „nierozsądnym czynem".

Ale bez roku 1863, nie byłoby zapewne roku 1914, nie byłoby zbrojnej walki Polaków w wielkiej wojnie o Niepodległość.

Z ofiar i bezprzykładnego męczeństwa wyrośli Mściciele i Zwycięzcy.

Wola i Duch narodu, przygniecione przed 64 laty, przetrwały carat, przetrwały zaborców. Żyją i prowadzą dzisiaj Polskę Wolną i Niepodległą, ku wielkiej i dumnej przyszłości.

wb.

DOKUMENTY

KOMITET CENTRALNY
JAKO TYMCZASOWY
RZĄD NARODOWY

Nikczemny rząd najezdniczy rozwścieklony oporem męczonej przezeń ofiary, postanowił zadać jej cios stanowczy — porwać kilkadziesiąt tysięcy najdzielniejszych, najgorliwszych jej obrońców, oblec w nienawistny mundur moskiewski i pognać tysiące mil na wieczną nędzę i zatracenie. Polska nie chce, nie może poddać się bezopornie temu sromotnemu gwałtowi pod karą hańby przed potomnością powinna stawić energiczny opór. Zastępy młodzieży walecznej, młodzieży poświęconej, ożywione gorącą miłością Ojczyzny, niezachwianą wiarą w sprawiedliwość i pomoc Boga, poprzysięgły zrzucić przeklęte jarzmo lub zginąć. Za nią więc Narodzie Polski, za nią! Po straszliwej hańbie niewoli, po niepojętych męczarniach ucisku, Centralny Narodowy Komitet obecnie jedyny, legalny Rząd Twój Narodowy, wzywa Cię na pole walki już ostatniej, na pole chwały i zwycięstwa, które Ci da i przez imię Boga na Niebie dać przysięga, bo wie, że Ty, który wczoraj byłeś pokutnikiem i mścicielem, jutro musisz być i będziesz bohaterem i olbrzymem. Tak, Ty wolność Twoją, niepodległość Twoją, zdobędziesz wielkością takiego męstwa, świętością takich ofiar, jakich Lud żaden nie zapisał jeszcze na dziejowych kartach swoich. Powstającej Ojczyźnie Twojej dasz bez żalu, słabości i wahania wszystką krew, życie i mienie, jakich od Ciebie zapotrzebuje. W zamian K. C. N. przyrzeka Ci, że siły dzielności Twej nie zmarnieją, poświęcenia nie będą stracone, bo ster, który ujmuje, silną dzierżyć będzie ręką. Złamie wszystkie przeszkody, roztrąci wszelkie zapory, a każdą nieprzychylność dla świętej sprawy, nawet brak gorliwości ścigać i karać będzie przed surowym, choć sprawiedliwym trybunałem obrażonej Ojczyzny. W pierwszym zaraz dniu jawnego wystąpienia, w pierwszej chwili rozpoczęcia świętej walki, K. C. N. ogłasza wszystkich synów Polski, bez różnicy wiary i rodu, pochodzenia i stanu, wolnymi i równymi Obywatel. kraju. Ziemia, którą Lud rolniczy posiadał dotąd na prawach czynszu pańszczyzny, staje się od tej chwili bezwarunkową jego własnością, dziedzictwem wieczystem. Właściciele poszkodowani, wynagrodzeni będą z ogólnych funduszów Państwa. Wszyscy zaś komornicy i wyrobnicy, wstępujący w szeregi obrońców kraju, lub w razie zaszczytnej śmierci na polu chwały, rodziny ich otrzymają z dóbr Narodowych dział obronionej od wrogów ziemi. Do broni więc, Narodzie Polski, Litwy i Rusi, do broni! bo godzina wspólnego wyzwolenia już wybiła, stary miecz nasz wydobyty, święty sztandar Orła, Pogoni i Archanioła rozwinięty. — A teraz odzywamy się do Ciebie Narodzie Moskiewski: tradycyjnem hasłem naszem jest wolność i braterstwo Ludów, dla tego też przebaczamy Ci nawet mord naszej Ojczyzny, nawet krew Pragi i Oszmiany, gwałty ulic Warszawy i tortury lochów Cytadeli. Przebaczamy Ci, bo i Ty jesteś nędzny i mordowany, smutny i umęczony, trupy dzieci Twoich kołyszą się na szubienicach carskich, prorocy Twoi marzną na śniegach Sybiru. Ale jeżeli w tej stanowczej godzinie nie uczujesz w sobie zgryzoty za przeszłość, świętszych pragnień dla przyszłości, jeżeli w zapasach z nami dasz poparcie tyranowi, który zabija nas, a depcze po Tobie — biada Ci! bo w obliczu Boga i świata całego, przekliniemy Cię na hańbę wiecznego poddaństwa i mękę wiecznej niewoli, i wyzwiemy na straszny bój zagłady, bój ostatni Europejskiej Cywilizacji z dzikiem barbarzyństwem Azji.

Warszawa, dnia 22 Stycznia 1863 r.

(Pieczęć)

Manifest Rządu narodowego proklamujący powstanie.

* * *

AKT DZIEJOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI
Z dekretu Rządu Narodowego 22 stycznia 1863 r.

„Wszelka posiadłość ziemska jaką każdy gospodarz tytułem pańszczyzny, czynszu lub innym tytułem posiadał — wraz z należnemi do niej ogrodami, zabudowaniami mieszkalnemi i gospodarskiemi, tudzież prawami i przywilejami do niej przywiązanemi — od daty niniejszego dekretu staje się wyłączną i dziedziczną dotychczasowego posiadacza własnością, bez żadnych jakichkolwiek bądź obowiązków, danin, pańszczyzny lub czynszu, z warunkiem jedynie opłacania przypadających z niej podatków i odbywania należnej służby krajowej".

• • •

Dekret ten spowodował, że włościanin polski szedł do powstania i walczył o Wolność Ojczyzny.

Dnia 2-go marca 1864 roku, czyli w kilkanaście miesięcy później, car Rosji Aleksander II ogłosił ukaz o zniesieniu pańszczyzny. Ukaz ten był faktycznie tylko potwierdzeniem Dekretu Rządu Narodowego.

Gdyby nie powstanie, nie byłoby ukazu — powiada Agaton Giller, co zresztą przyznał rząd carski ostrzegając polską szlachtę, że za następstwa niech czyni siebie odpowiedzialną.

Gdyby zniesienie pańszczyzny było jedną jedyną korzyścią powstania, to już dla tego było ono potrzebne i koniec[illegible]

Zmiana polityki angielskiej w Chinach

Sztuka polityczna Anglji polega na tem, że jej mężowie stanu przy uporczywem trzymaniu się istoty polityki państwowej umieli poznawać znaki czasu i stosownie do tego zmieniać swe orjentacje. Ta sztuka odróżniała zawsze polityków angielskich od polityków niemieckich, którzy z wyjątkiem Bismarka nie widzieli i nie chcieli widzieć zmian w świecie. Tej też sztuce zawdzięcza Anglja swą wielkość.

W sprawie chińskiej Anglja gruntownie zmieniła swą politykę. Przez blisko 3 lata nie doceniała ruchu masowego wśród blisko 400-miljonowej ludności, trzymając się surowo litery umów i traktatów, które przeważnie zostały wymuszone, a które wskutek rozwoju politycznego i gospodarczego Chin straciły na aktualności.

Anglja, powołując się na te traktaty, uznawała tylko te rządy w Pekinie, które — choćby wbrew woli i możności — obowiązywały się do ich utrzymywania. Ta polityka podkopywała byt tych rządów, kompromitując je w oczach ludności, pozatem Anglja zmuszała inne państwa do naśladownictwa, aby ich obywatele nie narzekali, że mają mniejszą ochronę niż obywatele angielscy.

Z tej drogi Anglja obecnie zawróciła. Uczyniła to pod wrażeniem sukcesów rządu południowo - chińskiego (w Kantonie), które zupełnie usunęły w cień rząd centralny w Pekinie. Wskutek tych sukcesów wpływ Rosji sowieckiej coraz silniej się wzmagał, zaś wpływ Anglji upadał i to głównie dlatego, że Moskwa potrafiła utrzymać łączność z Kantonem i popierała go w walce.

Rząd ten, okrzyczany przez prasę europejską jako komunistyczny, ma mało co wspólnego z komunizmem w znaczeniu europejskiem; ma natomiast własny program polityczny i gospodarczy, którego ostatnim celem jest wyswobodzenie się z pod „opieki" europejsko - amerykańskiej. Jest to swoistego rodzaju imperjalizm, odpowiednik do takich samych celów imperjalizmu sowieckiego.

Dla Anglji był najwyższy czas, aby zawróciła z dotychczasowej drogi. A gdy przed kilku dniami zrezygnowała z dotychczasowego negatywnego stanowiska wobec rządu kantońskiego, wysyłając przedstawiciela swego do Hankau celem nawiązania rokowań o uznanie tego rządu, zmiana stała się faktem. Może być, że ten krok konserwatywnego rządu angielskiego okaże się spóźniony; może być, że będzie to jednym z licznych błędów tego rządu, któremu Anglja zawdzięcza już tyle niepowodzeń. W każdym razie próba zmiany dotychczasowej nieustępliwej polityki świadczy o żywotności państwa, które nie boi się skutków takiej radykalnej zmiany.

Zasadniczym tonem tej zmiany jest wyrażenie przekonania, że należy porzucić myśl, jakoby rozwój Chin mógł się odbywać tylko pod cudzą opieką. Znaczy to, że Anglja sama a za nią niezawodnie i inne mocarstwa wrócą do polityki „otwartych drzwi", ale nietylko dla swoich interesów, lecz także dla interesów wyzwalających się Chin.

Jeszcze o pożyczce zagranicznej dla Polski

Sprawa pożyczki zagranicznej dla Polski, która już od dłuższego czasu zaprząta opinję publiczną, obraca się około dwu zgoła odrębnych kwestyj, a to zasadniczej i faktycznej.

O ile chodzi o kwestję pierwszą, to stanowi ona przedmiot poważnej dyskusji, w której głos zabierają wybitni ekonomiści naszego kraju. Zastanawiają się oni nad wysokością pożyczki samej i najbardziej celowemi sposobami jej użycia.

Ostatnio prof. Krzyżanowski na łamach „Czasu" w specjalnie sprawie tej poświęconym artykule, zastanawia się nad tem, jakiej pożyczki zagranicznej nam potrzeba. Analizując bilans Banku Polskiego, dochodzi on do wniosku, że koniecznem jest zwiększenie zapasów walutowych banku emisyjnego, jeśli złoty nie ma ponownie spaść, przyczem wypowiada się stanowczo przeciw reglamentacji obrotu towarami, walutami i dewizami, gdyż taki sposób obrony nadwyżki bilansu handlowego na naszą korzyść i zapewnienie dopływu walut i dewiz ma tylko charakter doraźny, gdyż w konsekwencji pociąga za sobą skurczenie aktywności ekonomicznej społeczeństwa.

Rozumując w ten sposób, prof. Krzyżanowski tylko pożyczkę stabilizacyjną uważa za pilną, gdyż zapewnienie stabilizacji waluty wpłynie na przyciągnięcie zagranicznych kapitałów do Polski. Polsce trzeba przedewszystkiem inwestycyj rentownych, a pod tym względem dają prywatni przedsiębiorcy więcej gwarancji niż państwo, co nie wyklucza jednak, aby państwo przeznaczyło nadwyżkę pożyczki stabilizacyjnej na nadzwyczajne wydatki budżetowe o charakterze przeważnie inwestycyjnym.

Na każdy jednak wypadek prof. Krzyżanowski zarzuca hasło pożyczki wyłącznie inwestycyjnej jako niejasne i zapoznające doniosłość problemu stabilizacyjnego.

Wywody prof. Krzyżanowskiego, oparte na głębokiej logice gospodarczej, stanowić mogą poważny przyczynek do dyskusji w chwili, kiedy pertraktacje nasze o pożyczkę zagraniczną przybiorą konkretniejsze formy. Tak jak dotychczas sprawy stoją, ma ją one raczej charakter teoretyczny.

Wbrew bowiem licznym i z różnej strony lansowanym pogłoskom o wysokości i warunkach pożyczki stwierdzić musimy, że znajdujemy się w chwili obecnej dopiero w stadjum pertraktacyj przedwstępnych z jedną z trzech grup amerykańskich, które zainteresowały się Polską. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że pertraktacje toczą się w warunkach dla nas nader korzystnych. Korzystna opinja misji prof. Kemmerera o nas nie pozostała bez wpływu w świecie finansjery amerykańskiej, zainteresowanie walorami polskiemi na giełdach amerykańskich wpłynęło nietylko na znaczne podniesienie się ich kursów, lecz także na silne zmniejszenie się podaży nawet przy wyższych kursach, gdyż oczekiwana jest dalsza zwyżka kursów. Pozytywne rezultaty naszej gospodarki finansowej są też poważnym atutem przy pertraktacjach, których wynik najprawdopodobniej będzie dodatni.

W chwili obecnej niema jednak jeszcze wcale mowy o wysokości i warunkach dotyczących samej pożyczki, a chodzi raczej o stworzenie odpowiedniego podłoża dla konkretnych pertraktacyj.

Dziś więc jeszcze sprawy przesądzać nie należy, zaznaczyć jedynie można, że o ile pertraktacje w dalszym ciągu pójdą po dotychczasowej linji, realizacji tej dla utrwalenia stabilizacji waluty i podniesienia dobrobytu kraju tak koniecznej pożyczki, oczekiwać należy najpóźniej do końca pierwszego półrocza roku 1927. Termin ten może nieświadome sfery zrazić, uważać go jednak należy przy uwzględnieniu międzynarodowych stosunków finansowych jako zupełnie normalny.

Dr. A—s.

W DWIE GODZINY NAOKOŁO ZIEMI

Dzieci i głupcy mówią często prawdę. Takim głupcem i dzieckiem w jednej osobie był francuski Abbe Matalene, Don Kichot wiedzy, który w ciągu 30 lat spędzał bezsenne noce i pełne pracy dnie nad tem, by obalać wszystko to, czego dowiedli wielcy badacze i myśliciele. Dla niego słońce i gwiazdy, były to niewielkie błyszczące kule, lampy niebieskie, które wszystkie razem umieścić można pod kopułą kościoła św. Piotra.

Ten dziwny człowiek uważał się też za proroka i przepowiadał w wolnych od zajęć chwilach. Pewnego razu przepowiadał, że za 100 lat, ziemia nasza skurczy się do połowy, za tysiąc zaś lat do jednej dziewiątej swej objętości. Napisał on nawet obszerne dzieło na ten temat i przedstawił je paryskiej akademji umiejętności. Zdruzgotany nieprzychylną krytyką, umarł na atak sercowy.

Ale oto nadszedł obecnie czas, w którym zgodnie z przepowiednią szalonego Abbe, ziemia nasza skurczyła się wielokrotnie. Nie chodzi tu oczywiście o miarę za pomocą metrów. Równik nasz ma z pewnością i dzisiaj 40,000 kilometrów długości, ani o centymetr mniej. Chodzi tu o czas, który zużywa obecnie człowiek do przebycia przestrzeni między jednym punktem planety a drugim. Od czasu śmierci biednego Abbe czas ten skurczył się mniej więcej osiem razy, a więc śmiało można powiedzieć, że to ziemia tyle razy się zmniejszyła.

Cudowna maszyna Stephensona, lokomotywa parowa, wydawała się wówczas szybka, jak błyskawica, osiągając jako maksimum 50 kilometrów na godzinę.

W ten sposób Europa cała jest dziś znacznie mniejsza, niż była Francja za czasów Matalena.

Ale to jeszcze nic! Żyjemy w momencie, gdy najśmielsza fantazja, najbardziej wymyślna utopja zaczyna się realizować. Żyjemy w chwili, gdy rodzi się pomysł urzeczywistnienia rakiety.

Rakieta, jest to pocisk, wystrzelony w przestrzeń pozbawioną powietrza. Atmosfera, otaczająca ziemię, ma około 200 kilometrów wysokości, w porównaniu z przekrojem naszej planety, grubość ta jest mniej więcej taka, jak grubość skórki w stosunku do samego jabłka.

Aeroplan szybuje tylko w atmosferze. Rakieta ma przebić atmosferę i triumfalnie wkroczyć do przestrzeni bezpowietrznych. Tam dopiero rozwinie się prawdziwa, niezahamowana niczem szybkość.

Francuz Mellonn, Niemiec Oberth, Austrjak Hoefft i Rosjanin Ziółkowski, wspólnemi siłami pracują nad tym wielkim nowym wynalazkiem. Jeśli się uda, marzona od tylu wieków podróż na księżyc wreszcie się urzeczywistni.

Rabin zgłasza pretensję o Labrador

Izaak de la Penho, rabin Żydów hiszpańskich i portugalskich w Montreal, zgłosił pretensję do prawa własności całego Labradoru (wielki półwysep w Ameryce Północnej), motywując tem, że posiada tytuł własności, pochodzący z XVII wieku, a udzielony jednemu z jego przodków z prostej linji, bogatemu kupcowi amsterdamskiemu, Józefowi de la Penho przez króla Wilhelma III za uratowanie życia.

Sanatorjum dla wściekłych psów

Do parlamentu hinduskiego wniesiono projekt ustawy, zabraniającej zabijać wściekłe lub bezdomne psy. Parlament powziął decyzję, że wściekłe psy należy traktować, jak ludzi obłąkanych i umieszczać w sanatorjum. Pewna sekta przyjaciół psów złożyła już na ten cel 100 tys. rupji.

SZKOŁA AUTOMOBILOWA
Praktyczne kursa wyuczenia się na szofera, mechanika. Wykłady w języku polskim i angielskim przez znanego polskiego nauczyciela L. TYCHNIEWICZA. Gwarantujemy otrzymanie licencji. N. Y. Automobile School, 228—2nd Av., róg 14th St., New York.

Wypłaty Dolarowe W POLSCE
Dolary Amerykańskie
WYPŁACANE W POLSCE
przy następujących opłatach:

$ 5.—	$ 5.55
$ 10.—	$ 10.60
$ 20.—	$ 20.65
$ 30.—	$ 30.70
$ 50.—	$ 51.—
$100.—	$102.—
$200.—	$203.75
$500.—	$508.—
1000.—	$1015.—

Telegraficznie $2.00
dodatkowo do powyższych opłat
Wysyłamy pieniądze do Polski od 26 lat z pełną gwarancją.
EMIL KISS
BANKER
4-th Avenue, przy 9 ulicy
NEW YORK
Bilety okrętowe—Wkłady

Na piękne włosy używajcie Ruffles

SZYJĘ na zamówienia FUTRA
oraz sprzedaję gotowe
Przeróbki i reparacje takowych, przyjmuje pracownia kuśnierska
A. ROŻEK
1298 LEXINGTON AVE.
pomiędzy 87 i 88 Sts.
Telefon: Lenox 6461

DWA BIURA—DR. HENRYK SOKAL
W Brooklynie—141 Kent Street, Tel., Greenpoint 7283, Godziny:—od 12 do 1 po południu i od 7 do 8 wieczorem
W New Yorku—303 East 17th Street, Tel., Lexington 2958, Godziny:—od 5 do 7 wieczorem

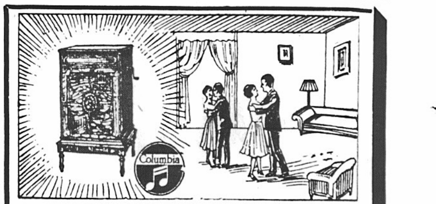

NOWA!! BAWCIE SIĘ PRZY NIEJ PODCZAS WYPŁACANIA I JEST WASZA $2.00 tygodniowo

Usłyszcie tę przecudną VIVA-TONAL COLUMBIA. Zachwyci i zadziwi Was. Przez VIVA-TONAL COLUMBIA, słyszycie jak istotnie gra orkiestra, jak głos śpiewa, „JAKBY ŻYCIE SAMO"

NAJNOWSZE POLSKIE REKORDY COLUMBIA
10-CALOWE PODWÓJNE — 75c.

Oczekiwanie, Walc
Do Samego rana, Polka
Lwowianin, Mazur
Taniec Apaszów, Polka
Wójt, Mazur.
Obertas Staropolski
Eugenia, Walc
Gorąca Krew, Polka
Przed Weselem
Ka-Ka-Ka-Siu!
Umpaj-Umpaj
Na Szarej Wisły Brzeg
Pod mostem Warszawy, Walc
Po Naszemu, Polka
Sześć Polskich Tańcy, Część 1 i 2
Wesoły Góral, Mazur
Kujawiak Po Zaręczynach
Oberek z Radomia
Polka Kometa
Zbiór Melodyi Polskich
Dwie Polki
Polka Oj, Ra
Piękna Góralka, Mazur
Dziadunio, Polka
Piękna Dziewica, Polka
Marsz Triumfalny Piłsudskiego
Witaj Maj, Oberek
Marsz Prezydenta Polski Wojciechowskiego.
Na Cześć Wodza
Rupcium-Pypcium
Tara-Ra-Bum-De-Ra.
Jadą Ułani
Nad Ebrą Fale
Dzień Dobry
Wypijmy Cośkolwiek
„Marzenie", Walc
Polka „W Okopach"
Nasze Góry
Nasze Złotko
Krakowianka, Polka
Mazur Polski
Na Balu, Mazur
Droga Moja Mała, Polka
Kitayanka, Polka
Walc „Majówka"
Kochajmy Się Bracia Mili
Moja Droga, Polka
Wesoły Parobek, Polka
Polka „Zabawa"
Bez koszuli
Maciek i Maryś
Maciek Badura, Oberek
Polka Plotkarka
Polka Wiercipięta
Kazlutka, Polka-Mazurka
Miły Wieczór, Walc
Ostatni Uścisk, Walc
Pejsachówka
Polka „Marusnia"

Zamówienia otrzymywane pocztą natychmiast wykonaywane do wszystkich części Stanów Zjednoczonych.—Zgłoście się lub piszcie po katalogi—wysyłamy darmo.—Obydwa sklepy otwarte wieczorami i w niedziele.

EUROPEAN PHONO & PIANO Co.
10 Street, Avenue A. NEW YORK
78 Street & First Ave. NEW YORK
Po specjalnie zniżonych cenach.

WINCENTY BLASCO IBANEZ POWIEŚĆ

Czterech Jeźdźców Apokalipsy

(Ciąg dalszy)

Ci intelektualiści z karabinem w ręku uważali się za rycerzy cywilizowanej Krucjaty. Pragnęli, by blondyn odniósł zwycięstwo nad brunetem, pragnęli ujarzmić wzgardzonego południowca i raz na zawsze władzę nad światem złożyć w ręce Germanów, tej „soli ziemi", tej „arystokracji ludzkości". Wszystko, co w historji miało jakąś wartość, było niemieckie. Starożytni Grecy byli pochodzenia germańskiego; Niemcami również byli wielcy artyści włoskiego Odrodzenia. Ludzie Południa z właściwą ich pochodzeniu złośliwością sfałszowali historję.

I oto, wśród tych ambitnych marzeń, Krzyżowiec pangiermański dostawał kulą w łeb od wzgardzonego „latyńczyka" i walił się do grobu z całą swoją pychą.

— Dobrze ci tam, gdzie jesteś, ty wojowniczy pedancie — myślał Desnoyers, przypominając sobie rozmowy ze swoim przyjacielem Rosjaninem.

Wielka szkoda, że nie znaleźli się tam wszyscy panowie profesorowie, którzy pozostali w uniwersytetach niemieckich; ci uczeni niezaprzeczalnie zręczni w przyswajaniu sobie zdobyczy intelektualnych przez prostą zmianę terminologji. Ci ludzie o bujnych brodach i złotych okularach, spokojne króliki laboratorjów i katedry, przygotowali obecną wojnę swemi sofizmatami i swoją dumą. Ich wina była większą niż takich panów lejtnantów wygorsetowanych i z monoklem w oku, którzy w pożądaniu walki i mordu spełniali tylko zawodowe upodobania.

Podczas gdy żołnierz niemiecki niskiego pochodzenia grabił co mógł i zabijał co mu wpadło pod rękę, wykształcony bojownik czytał na biwaku Hegla i Nietsche'go. Był zanad to kulturalny, by własnemi rękoma dokonywać tych czynów „historycznej sprawiedliwości.

Ale on i jego profesorowie rozpętali wszystkie złe instynkta bestji germańskiej, dając im polor naukowego usprawiedliwienia.

Dzicy marokańczycy, murzyni o dziecięcych umysłach, melancholijni hindusi wydawali się Desnoyersowi godniejszymi szacunku niż wszystkie te gronostajowe togi, pyszne i wojownicze, snujące się po kurytarzach uniwersytetów niemieckich. Wolał stokroć dzieciniane i skromne barbarzyństwo dzikiego człowieka, niż wyrafinowane, okrutne i chłodne barbarzyństwo ambitnego mędrca germańskiej marki.

To też jedynymi nieprzyjaciółmi, którzy budzili w nim politowanie byli prości, ciemni żołnierze gnijący w tych grobach. Byli to chłopi, robotnicy, posługacze sklepowi, Niemcy żarłoczni, dla których wojna była jedynie sposobnością do zaspokojenia nigdy nie nasyconych apetytów i odwetu za wszystkie kułaki i poniewierkę życia we własnym kraju.

Historja ich ojczyzny była szeregiem wypraw na południe, by utuczyć się mieniem ludzi żyjących na jasnym brzegu Mediteranji. Panowie profesorowie wykazali czarno na białem, że te pochody grabieżcze były pracą dla wysokiej cywilizacji. I Niemiec szedł z zapałem dobrego ojca, który się poświęca, by zdobyć, chleb dla swoich.

Setki tysięcy listów od rodziny wędrowały za hordą germańską, posuwającą się wskroś napadniętych krajów. Desnoyers słyszał nieraz, jak odczytywano niektóre z nich o zmierzchu przed jego ograbionym zamkiem. Były to papiery znalezione w kieszeniach poległych i jeńców. „Nie miej litości nad czerwonymi spodniami. Rżnij welszów; nie przebaczaj i dzieciom"... „Dziękujemy ci za trzewiki"; ale dziewczyna nie może ich włożyć. Te Francuzki mają tak śmiesznie małe nogi... „Postaraj się o fortepian..." „Podobał by mi się bardzo dobry zegarek..." „Nasz sąsiad kapitan przysłał żonie naszyjnik z pereł. A ty przysyłasz nam tylko drobiazgi"...

I szedł mężnie cnotliwy Germanin z podwójnem pragnieniem przysłużenia się krajowi i posyłania cennych upominków dzieciom. „Niemcy nad światem!". „Ale wśród tych marzeń wpadał w dół i zasypywała go ziemia wraz z innymi jego towarzyszami, snującymi podobne rojenia. Desnoyers wyobrażał sobie niecierpliwość kobiet po drugiej stronie Renu, które czekały i czekały. Wykazy zmarłych nie podawały czasem wszystkich nazwisk. I listy szły i szły aż do niemieckich frontów; listy jakich nigdy nie miał otrzymać adresat; „Odpowiedz. Kiedy nie piszesz, to może dla tego, że nam gotujesz miłą niespodziankę. Nie zapomnij o naszyjniku. Przyślij nam fortepian. Rzeźbiony kredens bardzo by mi się podobał. Francuzi mają piękne rzeczy"...

A nad wspólnym grobem, na obcej ziemi, białej od wapna, sterczał samotny krzyż. W pobliżu trzepotały się chorągiewki. Kręciły się to na prawo to na lewo, jak głowa, która przeczy, uśmiechając się ironicznie... Nie!.. Nie!

Automobil posuwał się wciąż naprzód. Przewodnik wskazywał teraz grupę dalekich mogił. Tam niewątpliwie bił się pułk. I automobil zjechał z gościńca, pogrążając koła w świeżo poruszonej ziemi, zataczając szerokie kręgi, by omijać mogiły, rozrzucone kapryśnie jak los zdarzył.

Prawie wszystkie pola były zaorane. Pod ostatniemi promieniami zimowego słońca zaczynała się uśmiechać natura, ślepa, głucha, nieczuła, nieświadoma naszego bytowania, przyjmująca obojętnie w swoje wnętrzności zarówno jedną, drobną ludzką kruszynę jak miljony trupów.

Rolnik zaorał grunta i napełnił nasieniem zagony. Ludzie mogą mordować się w dalszym ciągu; ziemia nie ma nic do czynienia z ich wzajemną nienawiścią i nie przerwie dla nich biegu swego życia. Czasem lemiesz natknął się na jakieś podziemne przeszkody... na trupa bezimiennego i bez mogiły... Ale wnet posuwał się dalej, bez poszanowania dla tego, czego się nie widzi. To znów zatrzymywały go mniej łagodne zapory. Były to pociski, które się zaryły w ziemię i nie wybuchnęły. Rolnik wykopywał ten przyrząd śmierci, który czasem ze spóźnioną złością eksplodował mu w rękach. Ale wieśniak nie zna strachu, gdy mu chodzi o przyszłe pożywienie, i posuwał się dalej w prostej linji, zawracając jedynie, gdy dochodził do jakiegoś widocznego grobu. Zagony rozdzielały się pobożnie, otaczając swą falistością niby wyspę te kępy ziemi najeżone chorągiewkami lub krzyżami. Grudka ziemi, ukryta w jakichś ustach, miała w sobie rodne zaczątki przyszłego chleba. Kiełkujące nasiona gotowe już były zapuścić korzonki w te czaszki, które przed niewielu miesiącami nosiły w sobie szczytne nadzieje lub potworne ambicje. Życie miało znów się odnowić.

Automobil przystanął. Przewodnik pobiegł między krzyże, nachylając się, by odczytać na wpół zatarte napisy.

— To tu!

Na jednym z grobów odnalazł numer pułku.

Cziczi i jej mąż wyskoczyli spiesznie. Potem wysiadła donna Luiza z bolesną sztywnością, tamując łzy. I wszyscy troje zaczęli pomagać ojcu, który wydobywał się z trzonych powijaków. Biedny pan Desnoyers! Stanąwszy na ziemi zachwiał się; poczem jął posuwać się pracowicie, poruszając z trudem nogami, zanurzając laskę w zagony.

— Oprzyj się, mój stary — rzekła żona, podając mu rękę.

Zaczął się powolny, uciążliwy pochód po między grobami. Przewodnik oglądał krzyże, sylabizując nazwiska; Rene czynił to na swoją rękę z drugiej strony. Cziczi szła sama od grobu do grobu. Wiatr miotał jej czarnym welonem. Drobne loczki wysuwały się z pod żałobnego kapelusza, ilekroć pochylała głowę, usiłując odczytać jakiś napis. By móc iść swobodniej unosiła spódnicę sukni, odsłaniając drobne stopki, które sprężyście zanurzały się w zagony. Otaczała ją rozkoszna atmosfera życia, ukrytego piękna, miłości, gdy tak stąpała po tej ziemi śmierci i rozkładu.

Zdala dał się słyszeć głos ojca:

— Jeszcze nie?

Oboje starzy niecierpliwili się, pragnąc co najprędzej odnaleźć grób syna.

Minęło pół godziny na bezowocnych poszukiwaniach. Wciąż nazwiska nieznajome, bezimienne krzyże, lub napisy, noszące cyfry innych pułków. Don Marceli ledwo już mógł utrzymać się na nogach. Chodzenie po tych miękkich zagonach było dla niego męką. Zaczął już rozpaczać. Ach! Nie znajdzie nigdzie mogiły Julka!

Wtem Cziczi zawołała:

— Tu!... tu!

Starzy pobiegli, potykając się na każdym kroku. Cała rodzina zgromadziła się przed kopczykiem ziemi, mającym nieokreślony kształt trumny, zaczynającym już okrywać się trawą. W głowach krzyż, a na nim litery głęboko wyrznięte nożem, pobożne dzieło towarzyszów broni: „Desnoyers". A, poniżej w wojskowych skrótach, stopień, pułk, i kompanja.

Długie milczenie. Donna Luiza uklękła natychmiast z oczyma utkwionemi w krzyż, oczyma o zaczerwienionych powiekach, które już nie mogły płakać. Łzy towarzyszyły jej aż dotąd. Teraz uciekły, jak gdyby odegnane ogromem boleści, niezdolnej podporządkować się zwykłym objawom.

(Dokończenie nastąpi)

Detronizacja świętego w Rosji sowieckiej

W jednej z wiosek sowieckich w okolicy Charkowa bawił na wakacjach u swego ojca popa 19-letni jego syn, Aleksiej Nikoforowicz Fiedorow.

Chłopak, przejęty ideałami komunistycznemi, szerzył zapamiętale zasady Lenina wśród miejscowej ludności, podważał autorytet cerkwi i pozostawał w otwartej walce ze swym ojcem.

W wiosce znajdowała się od szeregu lat figura św. Mikołaja otoczona powszechną czcią.

Zapamiętały agitator bolszewicki zapragnął ją usunąć i na mawiał ludność, aby czemprędzej rozstrzaskała święty posąg, a na jego miejsce sprawiła pomnik bohaterom komunistycznej rewolucji.

Chłopi potakiwali głowami w obawie przed popowiczem, lecz żaden z nich nie odważył się pod nieść ręki na świętego Mikołaja.

Figura przemówiła i to w dodatku chrapliwym głosem i rozpoczęła wykład o bolszewiźmie, potem odśpiewała hymn miedzy narodówki, a wreszcie wydobyła z siebie skoczne melodje taneczne.

Chłopi zgłupieli, a baby uraziły między sobą, iż niepodobną jest rzeczą czcić takiego świętego, który wyśpiewuje różne bezecne piosenki i nowomodne tańce. Trzeba więc zrzucić go z piedestału i w to miejsce postawić innego świętego, któryby miał w sobie ducha pobożności.

Skoro posąg upadł, strącony na ziemię, z podnóża jego wyleciała skrzynka z radjo aparatem, który ustawił bezbożny Aleksiej celem skompromitowania świętego.

POZBYŁA SIĘ KATARU, BÓLU GŁOWY, BÓLÓW KRZYŻA I W BOKU PO UŻYCIU NOWEGO WYNALAZKU

KATRO-LEK

Pittsburgh, Pa. Pani Marja Jankowska pisze: „Przeszło 3 lata cierpiałam na chroniczny katar, ból i zawrót głowy, zatwardzenie, ból w boku i ogólne osłabienie. Niema lekarstwa, któ rego bym nie próbowała. Żadne nie odniosło skutku. KATRO-LEK jednak przywrócił mi zdrowie. To też rada jestem polecić KATRO-LEK każdemu cierpiącemu".

To sławne lekarstwo KATRO-LEK żądajcie w aptece, lub piszcie wprost do wynalazcy, a otrzymacie piękny kalendarz przy zamówieniu.

W. WOJTASINSKI DRUG CO., 114 Brighton St., Boston, Mass. (Ogł.)

Bez Słońca

Henry Norris Russel, profesor astronomji na Uniwersytecie Princeton, powiada, że bez słońca ocean uległby zamarznięciu, a powietrze stałoby się płynem. Wiele osób w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie powiada, że bez Trinera Gorzkiego Wina cierpieliby na zaburzenia żołądkowe, szczególnie na brak apetytu, niestrawność, zatwardzenie i ból głowy. „St. Louis, Mo., 20 grudnia, 1926. Czuję się obecnie znacznie lepiej, mam apetyt, mój język nie jest więcej obłożonym. Trinera Gorzkie Wino jest dla mnie wielkiem szczęściem i będę je zawsze trzymać w moim domu. Mrs. Lina Roethemeyer". 1 butelka $1.25, próbna butelka wysyłana po otrzymaniu 15 c. przez Joseph Triner Company, 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Pytajcie waszego dostawcę lekarstw również o Trinera Cold Tablets i Trinera Łagodziciel kaszlu, które są nieocenionemi w wypadkach zaziębienia i kaszlu.

Z BROOKLYNA

W chwili, gdy obywatele Nicaraguy i Meksyku sprzeciwiają się całkiem nieuzasadnionej interwencji Stanów Zjednoczonych, amerykańscy marynarze w liczbie kilku pułków oczekują tylko na rozkaz, ażeby stanąć do walki o własność baronów naftowych.

DEZORGANIZACJA W BROOKLYŃSKIM SĄDZIE RUCHU KOŁOWEGO

Jeden wchodzi drugiemu w drogę — mówi sędzia Liota

Złe rzeczy dzieją się w brooklyńskim sądzie ruchu kołowego. Na ostatniej rozprawie, w której jako oskarżony figurował policjant William H. Traendly, stawiony przed sędziego Carswella za branie łapówek, sędzia Gaspar Liota oświadczył, że od dłuższego czasu starał się naprawić widoczną dezorganizację w brooklyńskim sądzie ruchu kołowego lecz jego wysiłki spełzły na niczem.

Traendly jest oskarżony o pobranie łapówki w sumie 15 dolarów od Jacka Greenberga szofera taksówki, który został zatrzymany za szybką jazdę po moście brooklyńskim w październiku 1925 roku. Greenberg zeznał, że po zapłaceniu pieniędzy nie był powołany do sądu. W rekordach sądowych znaleziono zawieszony wyrok, który miał być wydany w sprawie Greenberga przez sędziego Liota. Lecz sędzia ze swojej strony twierdzi, iż podobnego wyroku nigdy nie zawieszał i żadnych wzmianek w tej sprawie w rekordach sądowych nie robił. Zapytany przez Roberta Elder czy urzędnicy sądowi otrzymywali zażalenia oddawane policjantom ruchu kołowego, które później musiały przechodzić przez ręce byłego porucznika Kelly, Liota powiedział, że nic o tem nie wie.

„Sąd jest całkiem zdezorganizowany. Jeden wchodzi drugiemu w drogę" zaznaczył Liota.

„Czy pan nie próbował naprawić sytuacji" spytał Elder.

„Tak" odrzekł Liota. „Jestem jednakże jedynym sędzią, który tam pracuje. Z żalem muszę powiedzieć, że pomiędzy sędziami wyczuwa się brak kooperacji" zakończył na dodatek.

Polonja w Brooklynie i okolicy jest przekonana, że Komitet im. Józefa Piłsudskiego Nr. 2 zasługuje na uznanie szerszego ogółu ze swych przedstawień, gdzie publiczność spędziła czas przyjemnie, przychodząc na poprzednie przedstawienia.

Bezwątpienia i tym razem publiczność poprze usiłowania wyżej wymienionego komitetu, tem bardziej, że czysty dochód z przedstawienia przeznaczony jest na lotnictwo w Polsce.

Po przedstawieniu zabawa taneczna.

Teatr Rozmaitości i Bal

Kółko Dramatyczne urządza w niedzielę, dnia 23-go stycznia, o godzinie siódmej wieczorem, w Domu Narodowym, pn. 261-7 Driggs Avenue teatr rozmaitości i bal.

GREENPOINT

Bal i Wieczór Rozmaitości Greenpoint

Kółko Dramatyczne urządza w niedzielę dnia 23 stycznia Wieczór Rozmaitości i Bal w Domu Narodowym przy Driggs ave. Początek o 8-ej wieczorem, pierwszorzędny program i wyborowa muzyka prof. Karlewicza do dnia 30-go stycznia r. b. staraniem Komitetu im. Józefa Piłsudskiego Nr. 2 odegraną będzie w Domu Narodowym przy Driggs Avenue piękna sztuka w trzech aktach pod tytułem „Stare Miasto."

Role obsadzone przez pierwszorzędne siły amatorskie w Greenpoint. Spodziewać się należy, że każdy z amatorów wywiąże się z zadania swego z całem powodzeniem ku zadowoleniu publiczności.

tańca ściągnąć powinny tłumy publiczności greenpointckiej.

Bal Klubu Demokratycznego

W sobotę, dnia 22-go stycznia, o godzinie 7:30 wieczór odbędzie się drugi roczny bal Klubu Demokratycznego na obydwóch salach Sokolni, pn. 188-190 Grand Street.

Doroczny Bal Kasy chorych w South Brooklynie

Polonja South Brooklyńska będzie się mogła ubawić w swym Domu Narodowym przy 5-ej ave. w sobotę, dnia 22-go stycznia.

W dniu tym bowiem oddział nr. 87 Polskiej Robotniczej Kasy Chorych urządza swój doroczny bal, na który oczywiście zaprasza całą miejscową Polonję.

Bal Klubu Polek w South Brooklynie

Demokratyczny Klub Polek mający siedzibę swą w Domu Narodowym, 724 — 5 ave., South Brooklyn, urządza w sali Domu bal w sobotę, dnia 29-go stycznia.

Połowę dochodu z tego balu klub przeznaczył na „Fundację Kościuszkowską".

Doborowa polska muzyka ma przygrywać do tańca, tak że spodziewać się należy, że Polonja miejscowa licznie się stawi.

Prezeską klubu jest obecnie Jabłońska.

MASPETH, N. Y.

Posiedzenie akcjonarjuszy Domu Narodowego

Posiedzenie roczne akcjonarjuszy Domu Narodowego odbędzie się w sobotę, dnia 22-go stycznia, o godzinie ósmej wieczór w sali Domu Narodowego, 54-56 Road, (Clifton Avenue). Wybór dyrektorów.

Bal Złączonych Towarzystw

W niedzielę, dnia 23go stycznia, o godzinie siódmej wieczorem odbędzie się wielki bal złączonych towarzystw Gminy Polskiej, w Domu Narodowym, pn. 54-56 Road, (Clinton Avenue).

KOMITET.

Wstępujcie do Komitetów im. Józefa Piłsudskiego

PRZEDSTAWIENIE TEATRALNE I ZABAWA
urządzone staraniem
Kółka Amatorskiego
„WOLNA POLSKA"
odbędzie się
w Niedzielę, 23 Stycznia
W SALI PARAFJALNEJ
678 Leonard Street,
Brooklyn, N. Y.
Odegraną zostanie piękna sztuka pod tytułem
„SIEROCE WIANO"
Obrazek ludowy w 2-ch aktach ze śpiewami.
Początek o godz. 7 wieczorem.

Jedyny w Brooklynie Polski Sklep Ptaków
poleca rasowe kanarki; doskonały wybór ptaków różnych gatunków; każdy ptak gwarantowany; pieniądze zwracamy w razie niezadowolenia; kupujemy również kanarki.
MANOR PET SHOP
1481 Coney Island Avenue,
Blisko Avenue K
BROOKLYN, N. Y.

JUTRO! JUTRO!
Kółko Dramatyczne w Greenpoint
— urządza —
TEATR ROZMAITOŚCI I BAL
w Niedzielę, dnia 23-go Stycznia, 1927
W DOMU NARODOWYM
261 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.
Muzyka prof. St. Karlewicza. Cena biletu 75 centów.
Kasa otwarta o godz. 6:30 wieczór. — Początek o 7-mej wieczór.
O liczne przybycie Szan. Publiczność uprasza Komitet.

DZIAŁ KOBIECY

REDAGUJE

Irena Młynarska

KOBIETA W STAROŻYTNOŚCI

Znany uczony angielski, Sir Flynders, wydał niedawno bardzo ciekawe dzieło o położeniu kobiety w starożytnem państwie asyryjsko-babilońskiem.

Przedewszystkiem Sir Flynders rozpatruje prawo małżeńskie dawnych Asyryjczyków i Babilończyków. Dowiadujemy się, że 2,000 lat przed narodzeniem Chrystusa istniały już bardzo surowe przepisy, dotyczące życia małżeńskiego. Kobieta, która zdradziła swego męża, podlegała w państwie Asyryjsko-Babilońskiem bardzo ostrym karom. — Wszelkie sprawy, dotyczące kobiety, a więc i jej ewentualne przestępstwa, załatwiał jej mąż, który był całkowicie odpowiedzialny za czyny swej żony. Mąż musiał więc płacić odszkodowania za szkody, wyrządzone przez żonę, ponadto jednak musiał sam wymierzać jej przewidziane przez prawo kary. Razu pewnego, — pisze Sir Flynders, zdarzyło się, że pewna kobieta ukradła swemu znajomemu jakiś przedmiot, posiadający wartość 5 funtów ołowiu. Mąż jej musiał, rzecz jasna, wypłacić poszkodowanemu 5 funtów ołowiu, a prócz tego wykonać wyrok sądu, który skazał złodziejkę na karę obcięcia uszu. Ponieważ małżonek wahał się wyrok ten wykonać, nieszczęśliwej kobiecie obciął uszy sam poszkodowany. Sir Flynders stwierdza jednak, iż obcięcie uszu było karą stosunkowo łagodną, gdyż przy większych przewinieniach prawo przewidywało obok tego jeszcze obcięcie nosa, wykłucie oczu itd.

Według asyryjsko-babilońskiego kodeksu karnego, mężczyzna, który zastał swą żonę w towarzystwie innego mężczyzny, miał prawo małżonkę swą zabić. Jeśli żona była kłótliwa, mąż miał prawo wyrzucić ją z domu.

Uzyskanie rozwodu w starożytnej Asyrji i Babilonji było rzeczą dość łatwą, bowiem prawo małżeńskie przewidywało cały szereg powodów, dla których małżeństwo mogło być zerwane. Zaznaczyć jednak należy, iż prawo asyryjsko-babilońskie dawało w tym kierunku znaczne przywileje mężczyznom. Tak np. mąż, któremu żona obrzydła, mógł każdej chwili uzyskać rozwód. Żona natomiast nigdy nie mogła opuścić męża bez jego zgody.

Bardzo surowe były również przepisy, dotyczące noszenia zasłony twarzy przez kobiety w starożytnej Asyrji i Babilonji. Bez zasłony na twarzy nie wolno było kobiecie zamężnej nikomu się pokazywać. Natomiast noszenie zasłony na twarzy zabronione było niewolnicom, oraz kobietom lekkich obyczajów. Kobiety, które postępowały wbrew temu przepisowi, podlegały surowym karom.

Jeszcze o balu Tow. Pom. dla Pol. Czerw. Krzyża

Aczkolwiek mieliśmy małą wzmiankę o balu niedzielnym Towarzystwa Pomocy dla Polskiego Czerwonego Krzyża, który się odbył w Domu Narodowym przy St. Mark's Place musimy dodać kilka ważnych punktów, jakie z powodu braku miejsca nie byliśmy w stanie umieścić na szpaltach naszego pisma.

Impreza Polskiego Czerwonego Krzyża zgromadziła dość wielu gości, różnego wieku i płci obojga, którzy mając na celu dobrą sprawę jak również i wesołą zabawę między swoimi przyjaciółmi i znajomymi przybyli na salę z różnych dzielnic wielkiego New Yorku i Jersey.

Do tańców przygrywała jak zwykle orkiestra ob. Wołyńca, która jest znana z tego, że potrafi rżnąć oberki i polki iście po krajowemu.

Nic też dziwnego, że młodzi i starzy tańczyli do upadłego, nie zwracając uwagi na to, iż pot lał się im z czoła całemi strugami.

Między wieloma niespodziankami i rozrywkami było wydawanie parom aktów ślubnych oraz obrączek. Czynność sędziego pokoju spełniał wśród ogólnej wesołości Czesław Sołczyk.

Podczas zabawy rozlosowywano futerko.

Szczęśliwcem był ob. J. Nagurski z Brooklyna.

Nie przyjął on jednak wygranej lecz podarował ją komitetowi do dyspozycji według upodobania.

Komitetowi w osobach obywatelek: F. Rossowej, Kradynowej, Góreckiej, Jachimowiczowej, Łabedzkiej, Sochetowej, Zielińskiej, Remezy, Sołczyka, Twardowskiego, Cegłowskiej i Daszkiewicz należy się uznanie za urządzenie tak miłej i wesołej zabawy, jaką był bal Towarzystwa Pomocy dla Polskiego Czerwonego Krzyża.

Z.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Szanowna Redakcjo!

Służyłem w armji amerykańskiej ze stanu New York. Po wojnie osiedliłem się w Baltimore i nie otrzymałem bonusu wypłacanego byłym żołnierzom ze stanu New York.

J. Jakubiak,
Baltimore, Md.

* * *

Proszę napisać list adresując „Soldiers Bonus Bureau Albany, N. Y.

List proszę napisać za pośrednictwem jakiego miejscowego adwokata polskiego w Baltimore, Md.

Szanowna Redakcjo!

Proszę mi podać dokładną informację dla urządzania przedstawień.

Klementyn Pieprzawski,
New York City.

* * *

Trudno w odpowiedzi redakcyjnej podać informacje, jak się urządza przedstawienia teatralne. Jeżeli obywatel pragnie się zapoznać z taką pracą, to niech się zgłosi do dyrektora teatru ob. Ochrymowicza, z którym można się spotkać wieczorami w restauracji Domu Narodowego 19 St. Marks Place N. Y. City.

Szanowna Redakcjo!

Proszę mi wyjaśnić liczby, zacząwszy od miljonów. Jak się nazywa naprzykład liczba 1,575,000,000,000,000,000, i jak ją wytłumaczyć.

Mikołaj Biliński,
Passaic, N. J.

* * *

W prostej odpowiedzi redakcyjnej nie możemy obywatelowi wyłożyć całej arytmetyki, czyli nauki o liczbach. Jeżeli weźmiemy miljon za jednostkę, to tysiąc miljonów — 999,999,999+1 będzie 1,000,000,000 będzie się nazywało miljardem, zaś tysiąc miljardów, biljonem, zaś tysiąc biljonów, tryljonem, zaś tysiąc tryljonów kwadryljonem, zaś tysiąc kwadryljonów kwintyljonem, zaś tysiąc kwintyljonów sykstyljonem i td., Narazie ludzie nie potrzebują się wysilać już na więcej nazw, ponieważ nie mogą ich objąć umysłem. Liczba, którą obywatel pragnie mieć wymienioną jako przykład nazywa się 7 kwintyljonów, 575 kwadryljonów.

Wstępujcie do Komitetów im. Józefa Piłsudskiego

Josephine Vetterland, córka pani Edith Dornbush z pierwszego małżeństwa, broni swoją matkę przed zarzutami jej małżonka, który twierdzi, iż stosunek jej z d-rem Russellem McRobertem przekraczał granice zwykłej przyjaźni. Na rycinie widzimy matkę i córkę w sali sądowej.

TEATR I MUZYKA

Jutro gościnny występ Wickiego i zespołu

A więc jutro będziemy wszyscy mieli możność zobaczyć przedstawienie pełne rozmaitości, posiadające obsadę składającą się z dwudziestu osób bez orkiestry, tryskające szczerym i czystym humorem (nie pornografją którą się Warszawa zachwyca), a wreszcie dające Polonji możność ujrzenia po raz pierwszy i jedyny po wielu latach artysty Norberta Wickiego, który w swoim czasie (jak pamiętają stali bywalcy teatralni) zrobił wielki „hit", gdy grał rolę Daniłły w operetce „Wesoła Wdówka."

Pamiętając o grze tego artysty członkinie i członkowie Sokoła Polskiego, Gniazdo Nr. 7 zakupili kilkadziesiąt biletów i in gremio idąc za przykładem Towarzystwa Śpiewu „Harmonja" idą jutro, to jest w niedzielę, dnia 23-go stycznia, do Washington Irving High School, przy East 16th St. i Irving Place, aby przypomnąć sobie dawne dobre czasy, gdy teatry polskie na wychodźtwie były świątyniami czystej i rodzimej sztuki.

W zespole oprócz wymienionego artysty przyjmują udział: p. Józef Kallini, śpiewak i artysta, panna Teresa Mozdeniewicz, najmłodszy polski sopran liryczny w Ameryce, panna Katarzyna D'jelska, sopran dramatyczny z Chicago Opera Company, pani L. Skierczyńska, artystka dramatyczna, panna K. Kuczaba, artystka charakterystyczna, balet narodowy (cztery pary), modelki, tancerki, śpiewacy, statyści i inni.

Początek przedstawienia punktualnie o godzinie 8:15 wieczór.

Pozostałe bilety są do nabycia: w Restauracji Domu Narodowego przy St. Mark's Place, w Cukierni pod firmą Puciata i Syn, pn. 111 East 7th Street, w Księgarni W. Steinberga, pn. 723 Courtlandt Ave., Bronx, w Administracji Nowego Świata, w Restauracji Białego Orła, pn. 327 East 14th Street i w Brooklynie: w Domu Narodowym przy Driggs Avenue i w Sokolni, Gniazda Nr. 14 przy Grand Street.

Rivoli

Obraz historyczny „Old Ironsides" produkcji James'a Gruza z Esther Ralston, Charles'em Farrell'em i Johnnie Walker'em jest wyświetlany codziennie przy szczelnie zapełnionej widowni.

Film ten jest jednym z lepszych obrazów tego sezonu, osnutych na tle życia marynarzy amerykańskich.

Wszystkie miejsca są rezerwowane.

Codziennie dwa przedstawienia—o 2:30 po południu i 8:30 wieczór.

...ARADA „ECHA"

Za najpiękniejsze i najkomiczniejsze maski dane będą nagrody wartości $500.

KALENDARZYK ZABAW

22 Stycznia—Roczny bal Gniazda Nr. 85 Sokołów, w Domu Polskim przy Courtlandt Avenue, Bronx.

22 Stycznia—Bal maskowy T-wa „Koło Polek", w Domu Polskim, pn. 278 New York Avenue, Newark, N. J.

29 Stycznia—Bal pączkowy Korpusu Pomocniczego Weteranów, w Domu Narodowym przy Beacon Ave., Newark, N. J.

29 Stycznia—Maskarada T-wa Adama Mickiewicza, w Laurel Garden, pn. 457 Springfield Ave., Newark, N. J.

Lutego—Bal Klubu Obywateli Amerykańskich, w sali Opera House przy Avenue C, Bayonne, N. J.

Nowy obywatel amerykański

Ob. A. Arlak, zamieszkały pn. 41 East 139th St., którego zna ...ietylko Polonja w górze ale i w dole miasta, otrzymał drugie papiery obywatelskie tego kraju przez to został „citizen'em" Stanów Zjednoczonych.

Świadkami byli ob. Arlakowi w sądzie ob. Jan Miasek i ob. A. H. Jabłoński.

47-roczna Maskarada „Harmonji"

Zwyczajem przyjętym od lat 47 najstarsze towarzystwo śpiewacze, a mianowicie „Harmonja" urządza w dniu 29-go stycznia r. b., to jest w sobotę, w Central Opera House, przy East 67th St. i Third Ave. maskaradę i bal.

Do tańców będą przygrywać dwie orkiestry: symfoniczna H. Zimnocha i Jazz

PRZYBYLI Z POLSKI

Za pośrednictwem agencji kart okrętowych Władysława Twardowskiego w New Yorku przybyły z Polski następujące osoby: Władysław Muznerowski, Stanisław Zinke, Stefan Stabud, Marja i Stanisław Mroczek, Eugenjusz Iwaszko, Marja Lorek i Teodora Łuszczka.

OBRAZKI NOWOJORSKIE

CODZIENNIE SZKICUJE „WŁÓCZĘGA"

Adres: „Włóczęga", c/o „Nowy Świat" 24 Union Square, New York.

O losie pani K. osiemdziesięcio-letniej blisko staruszki i jej synie czterdziesto-letnim, kalece, dowiedziało się Biuro Dobroczynności w Brooklynie.

Wysłana stamtąd pracowniczka stwierdziwszy, że ta rodzina polska w krytycznem się znajduje położeniu zajęła się staruszką i synem kaleką i roztoczyła nad nimi opiekę.

Właściwe jej miejsce jest w Polskim Domu dla Starców, gdzie powinna ostatnie lata swego życia spędzić w atmosferze słonecznej, otoczona dobremi, łagodnemi, dobroczynnemi rękami rodaków i rodaczek.

Ale jeszcze zda się dużo czasu minie nim Polonja nowojorska zrozumie „miłość bliźniego", tę podstawę wiary ludzi pobożnych i postępowych jako słowo czynu. Narazie mamy tylko bogate gmachy kościelne a nie domy prawdziwej miłości bliźnich. Staruszka ta i jej syn kaleka, zgodzić się musieli z konieczności na przyjęcie jałmużny od amerykańskiej instytucji.

Mieszkali przedtem w norze ciemnej i wilgotnej.

Teraz wynajęto im małe schludne mieszkanko, za które biuro rent płaci. Posyłają im też artykuły spożywcze i węgiel.

Wogóle dają im wszystko czego do życia potrzebują.

Wczoraj rozmawiałem z pracowniczką tej instytucji.

Przyszła zupełnie prywatnie... Ona to ma tę rodzinę pod swoją opieką.

„Przyszłam, aby Pana poprosić o... dywanik lub ceratę na podłogę, o białe firanki lub coś podobnego... ażeby mieszkanko było milsze... słoneczne, przyjemniejsze... Jeśli Pan może im o to się postarać, będę Panu bardzo wdzięczną."

Kto z Was mógłby się oprzeć wzruszeniu na widok takiego współczucia i takiej serdeczności okazywanej rodakom naszym przez obcych?

Nie tylko starają się o chleb powszedni dla nich i o dach nad głową, ale myślą nawet o takich drobnostkach, ażeby ofiarom srogiego losu ostatnie chwile życia uprzyjemnić i osłodzić.

Powiedziałem jej, że się postaram o te drobnostki.

Znajdzie się z pewnością ktoś z Czytelników, który im dywanik, ceratę i firanki podaruje.

O ile się nie znajdą zakupię je z funduszy „Włóczęgi".

Takie drobnostki, jak słońce grzejące i donoszące o dobroci ludzkiej często dla ludzi starych znaczą tyle ile zabawki dla dzieci.

Gdy drudzy o chleb powszedni i dach nad głową dla nich się starają—nie odmówimy współpracy.

Ich prośbę Wam komunikuję.

* * *

Taki oto smutny list otrzymałem dzisiaj od Czytelnika.

„Drogi Panie!

Bardzo proszę o poradę. Miałem bortnika, który się do mojej żony zalecał, więc kazałem mu się wynieść z mieszkania, co też zrobił. Odszedł i zabrał ze sobą moją żonę. Proszę mi poradzić jak postąpić.

CZYTELNIK.

* * *

Zgłoście się obywatelu do nas osobiście.

* * *

Kto z uczonych, urzędników i pisarzy, zajmujących się pisaniem historji wychodźtwa polskiego poda nam prawdziwy obraz Polonji amerykańskiej bez poświęcenia długiego rozdziału kwestji „bortnika?"

Ile to nieszczęścia i demoralizacji powoduje „bortnik?"

A w ilu wypadkach mężowie sami sprzedają swe żony bortnikom, nie mogąc na utrzymanie domu zarobić?

Uprowadzanie żon przez „bortników" stało się u nas tak powszedniem zjawiskiem, iż wcale już sensacji nie wywołuje.

Należy to do wypadków codziennych, tak często przeglądających się w „Obrazkach" nowojorskich.

* * *

Takich więcej!

Na chrzcinach u państwa Magier na wniosek ob. Gorzelanego zrobienia składki na budowę Polskiego Sierocińca następni uczestnicy poparli takowy czynem:

K. Liwecki	$2.00
Gorzelany	1.00
K. Spurgiasz	1.00
J. Białogłowa	1.00
A. Magier	1.00
S. Wedrona	.50
Janiszewski	.50
K. Wróblewski	.50
J. Polak	.50
RAZEM	$8.00

Pieniądze zostały mi wręczone przez ob. K. Siweckiego.

M. KOZŁOWSKI.

Matka Mówi, Że Tanlac Jest Najlepszym w Świecie Lekarstwem

Cierpiąca na bóle głowy, niedomagania żołądka, z powodu wysokiego ciśnienia krwi, na neeuritis i nerwowość, kobieta z Buffalo odzyskuje zdrowie. Zawdzięcza Tanlac

To osobliwe doświadczenie pani Harriet Grimes, 1073 Grant Street, Buffalo, N. Y. jest również doświadczeniem tysięcy innych kobiet, które po latach strasznego cierpienia znalazły błogosławioną ulgę w tym środku zapobiegawczym i leczniczym.

Cierpienie zmogło panią Grimes, była już wyczerpaną ze wszystkich sił i chwiała się nad przepaścią zostania inwalidą na całe życie.—jej ciało rozbite cierpieniem, nie mogła nic jeść bez narażenia się na niestrawność i bóle spowodowane wytworzonemi gazami,—podlegała atakom zawrotu głowy, że niebezpiecznem wprost było wyjść na ulicę, była tak słabą, że nie mogła wykonywać pracy domowej. Neuritis w prawem ramieniu i w nogach dokuczało jej stale przez sześć miesięcy.

Pani Grimes mówi: „Po długich dniach udręczeń i męczarni, które usiłowałam ukryć uśmiechem, nastąpowały bezsenne noce. Widok potraw przyprawiał mnie o mdłości. Jadłam bardzo mało i byłam tak słabą i wycieńczoną, że nie mogłam wykonywać pracy domowej.

„Próbowałam wszystko, by osiągnąć ulgę. Wyczekiwałam—martwiłam się. Moja córka zaproponowała mi Tanlac. Jestem jej bardzo wdzięczną. Gdyż Tanlac wyleczył mnie.

„Bóle przestały. Poczęłam spać dobrze, a rano wstawałam orzeźwiona. Przybrałam na wadze i zyskałam na siłach. Sine miejsca spowodowane wysokiem ciśnieniem krwi znikły z mej twarzy. Znowu czuję się młodą. Tanlac jest najlepszym w świecie środkiem."

Korzystajcie z doświadczenia pani Grimes. Pozwólcie, by ten nadzwyczajny tonik zrobiony z korzonków, kory i ziół według słynnej Tanlac formuły, odbudował Wasze zniszczone ciało, usunął bóle i trucizny, i przywrócił Wam krzepkie zdrowie.

Wyniki po użyciu pierwszej butelki zdumią Was. Żądajcie Tanlac od Waszego aptekarza—dzisiaj! Przeszło 40 miljonów butelek sprzedanych.

(Ogł.)

Ob. Falkowski otrzymał papiery obywatelskie

Ob. Falkowski, jedyny polski kwiaciarz w górze miasta zamieszkały pn. 772 Courtlandt Ave. otrzymał drugie papiery obywatelskie.

Świadkami byli mu ob. Teofil Scher i ob. Jan Kozyra, sekretarz Towarzystwa Muzycznego „Moniuszko."

F. Mukutka został obywatelem amerykańskim

Ob. F. Mikutka, zamieszkały przy Third Ave. w Bronx, N. Y. otrzymał drugie papiery obywatelskie.

Świadczyli mu w sądzie ob. Mucha i ob. Zaranko.

Z balu Złączonych Grup Z. N. P.

W sali zabaw Domu Polskiego przy Courtlandt Ave. odbył się z wielką pompą bal pięciu Złączonych Grup Związku Narodowego Polskiego, a mianowicie Grupy Nr. 44, Nr. 234, Nr. 260, Nr. 30 i Nr. 835.

Gości było wiele. Zabawa jak się patrzy. To też nic dziwnego, że każdy idąc do domu żałował, iż czas szybko przeszedł i że sen zaczynał kleić powieki.

Do tańców przygrywała znana w górze miasta orkiestra ob. J. Lewandowskiego.

POSIEDZENIA

SOBOTA

T-wo Złączonych Polaków, posiedzenie miesięczne w Domu Narodowym przy St. Mark's Pl., New York City.

T-wo Narajów, posiedzenie miesięczne w Domu Narodowym przy St. Mark's Place, New York City.

Miesięczne posiedzenie Placówki Nr. 80 Stowarzyszenia Weteranów Armji Polskiej odbędzie się w niedzielę, dnia 23-go stycznia, o godzinie drugiej po południu, w Klubie American Legion Post 306, w dzielnicy Frankford.

DZISIAJ
22
SOBOTA
Styczeń ma 31 dni.

POGODA

Wschód słońca—7:16 rano.
Zachód słońca—4:59 po połud.
Wschód księżyca—8:42 po poł.
Zachód księżyca—9:36 rano.

TEMPERATURA

Wiatry z północy.
Najwyższa — 47 wyżej zera.
Najniższa — wyżej zera.

AUTOMOBILIŚCI ZAPALAJĄ ŚWIATŁA

Godzina 4:29 po południu.

KALENDARZYK

Dzisiaj—Wincentego i Anastazji.
Jutro—Jana Jałmużnika.

Wypadki Historyczne

W roku 1863 wybuch powstania w Polsce.

FINANSE

Kurs złotego dzisiaj	0.12
Kurs złotego wczoraj	0.12
Tydzień temu	0.12

BONDY POLSKIE

Dzisiaj	6%—81⅞
	8%—96⅝
Wczoraj	6%—81
	8%—96

RADIO PROGRAM

STACJA WEAF—492

5:00—Orkiestra do obiadu.
6:00—Orkiestra do tańców.
7:30—Aktówka.
8:00—Produkcje muzyczne.
9:00—Symfonja nowojorska.
10:00—Produkcje wokalne.
10:10—Orkiestra do tańców.

STACJA WJZ—455

4:30—Muzyka.
7:00—Orkiestra teatralna.
8:00—Kwartet męski.
8:25—Koncert.
10:30—Orkiestra do tańców.

STACJA WMCA—341

11:00—Produkcje muzyczne.
6:00—Orkiestra do tańców.

STACJA WRNY—374

7:15—Piosenki.
8:00—Produkcje wokalne.
9:15—„Cookie", piosenki.
9:30—Recital fortepianowy.
9:55—Orkiestra.
10:45—Trio.
11:30—Orkiestra do tańców.

STACJA WOR—405

7:00—Ensemble smyczkowe.
8:00—„Radio Franks."
8:15—Orkiestra koncertowa.
8:45—Ensemble na mandolinach.
10:30—Nowości.

FIUST & WOŹNICKI
RADJA
najlepszych marek, po najniższych cenach, wszelkie przybory
708—5th Ave., South Brooklyn
TELEFON, JUGENOT 2834

Wiadomości z New Jersey

JERSEY CITY

Roczne posiedzenie Klubu Demokratycznego Drugiej Wardy

Zarząd Klubu Demokratycznego Drugiej Wardy, Trzecia Grupa Stowarzyszenia Synów Polski na rok 1927 jak następuje: ob. Średnicki, prezes, ob. W. Morawski, wiceprezes, ob. F. Czernik, sekretarz finansowy, ob. Gustaw Malanowski, sekretarz protokółowy, ob. Roman Lewandowski, kasjer, ob. W. Skirzyński, sekretarz wydziału małoletnich, ob. S. Długoszewski, ob. W. Skirzyński i ob. Czechowicz, rewizorzy książek.

Majątek klubu wynosi $6,406. Czynnych członków jest 260.

Na posiedzeniu odbytem we wtorek, dnia 18-go stycznia klub postanowił obrać leaderem ob. P. Supińskiego. Na delegata do sejmu jaki ma się odbyć w tym roku został jednogłośnie obrany ob. H. Siemiński. Obecni urządzili delegacji klubu z góry miasta burzliwą owację.

Bal Nowości Towarzystwa „Gwiazda Młodzieży"

We wtorek, dnia 15-go lutego r. b., na wielkiej sali Białego Orła odbędzie się czwarty roczny bal nowości (Valentine Novelty Dance), który urządza Towarzystwo „Gwiazda Młodzieży", Grupa Nr. 2250 Z. N. P. Do tańca będzie przygrywać znana orkiestra ob. W. D. Milewskiego.

Posiedzenie Klubu Demokratycznego z góry miasta

We wtorek, dnia 18-go stycznia odbyło się w lokalu Domu Polskiego, pn. 24 Liberty Ave. posiedzenie tygodniowe Polsko-Amerykańskiego Klubu Demokratycznego. Posiedzenie zaczęło się o godzinie dziewiątej wieczór, spóźnione z powodu parady automobilowej, jaką członkowie klubu urządzili w celach propagandy balu. Na posiedzeniu zostało przyjęte przez aklamację 37 nowych członków klubu.

JEŻELI WAS KTO OKRADŁ, oszukał, lub jeżeli macie niepowodzenia w domu, w sprawach rozwodowych, poszukujemy osób zaginionych, nie robi różnicy w jakim kłopocie jesteście, udajcie się do nas z całem zaufaniem. Wszelkich porad udzielamy darmo. Zgłoszenia do

State Detective Bureau

91 Newark Ave., Jersey City, N. J.

Polski język w Dickinson High School

Dzięki staraniom posłanki z powiatu Hudson, ob. Marjanny Urbańskiej, superintendent departamentu wychowania publicznego James Nugent zgodził się wprowadzić język polski jako przedmiot wykładowy do programu szkoły wyższej Dickenson mieszczącej się na rogu Newark i Palisade Avenues.

Sprawa ta zainteresowała szerokie sfery rządowe i publiczne Jersey City. Mayor miasta Haig wyraził się, że jeśli do programu szkoły wchodzą języki obce, jak francuski, grecki i łacina, to tem bardziej powinien być wykładany język polski, ze względu na wielką ilość obywateli Polaków zamieszkujących Jersey City. Dotąd zgłosiło się już kilku aplikantów Amerykanów, Włochów i Żydów. Ludzie ci rozumieją potrzebę znajomości języka polskiego, są to adwokaci i handlowcy. Polacy powinni szeroko odezwać się na apel i licznie zapisać się na wykłady. Dyrekcja szkoły rozpocznie lekcje polskiego języka z dniem 1-go lutego, o ile zgłosi się dwudziestu aplikantów. W jesieni otwarty zostanie regularny kurs języka polskiego. Obowiązkiem rodziców Polaków jest nakazać dzieciom, aby wstępując do wyższej szkoły zapisali się także na język polski. Wielu z przedstawicieli młodego pokolenia zupełnie nie włada lub włada bardzo słabo polskim językiem. Powinni oni nie zwlekając zapisać się do Dickinson High School pamiętając, że nie tylko z patrjotycznych względów warto poznać ten język. Przykład obcokrajowców powinien ich przekonać, że gruntowna znajomość jego jest potrzebna dla przeciętnego byznesisty z Jersey City.

Wykładać lekcje polskiego języka będzie profesor Franciszek Zebert, absolwent uniwersytetu w Bostonie. Zawdzięczając staraniom posełki Urbańskiej, Jersey City staje się pierwszem miastem na Wschodzie, gdzie język polsko został oficjalnie wprowadzony do wyższej szkoły.

BAYONNE, N. J.

Zapraszamy jak najserdeczniej wszystkie panie i panów w niedzielę, dnia 23-go stycznia 1927 roku, o godzinie 2:30 po południu, do Polish American Citizens Club, pn. 29 West 22nd Street, gdzie dr. Leon A. Sceblo wygłosi odczyt na temat „Poznaj siebie, a poznasz innych" i pokaże bardzo ciekawe eksperymenty hypnotyzm nad publicznością.

Wstęp wolny dla wszystkich.

(Ogł.)

Bal maskowy

Kółko Polek urządza w sobotę, dnia 22-go stycznia, o godzinie ósmej wieczorem, w sali Young Men Christian Association, Avenue E i róg East 22nd St., bal maskowy na który zaprasza całą Polonję.

Wielki Bal

Tow. Dzwon Wolności urządza w sobotę 29 stycznia o godz. 7:30 wieczorem **Wielki Bal** w sali Klubu Polsko - Amerykańskiego 29 E. 22 ulica.

NEWARK, N. J.

Maskarada Koła Polek

Dnia 22-go stycznia, w lokalu Domu Polskiego, pn. 278 New York Ave. odbędzie się doroczna maskarada Koła Polek. Za najoryginalniejsze i najkomiczniejsze kostjumy zostały przeznaczone cenne nagrody. Warto spróbować szczęścia.

Choinka dla biednych i zabawa Ligi Kobiet

W sobotę, dnia 22-go stycznia odbędzie się w Klubie Oświatowym, pn. 255 Court Street choinka dla biednych, rozdawanie zapomóg pieniężnych matkom i zabawa dla gości.

Na wieczorku tym przemawiać będzie ob. „Włóczęga" z New Yorku.

Liga Kobiet w Newarku zaskarbiła sobie swą zbożną i cichą pracą sympatję szerszego ogółu i korzysta z każdej sposobności, by pomagać biednym rodakom i rodaczkom.

Prawda, że Święta Bożego Narodzenia dawno już minęły i że choinka nie byłaby na czasie, gdyby i NĘDZA MINĘŁA.

Niestety tak nie jest.

Nie minęła ale jest jeszcze wśród nas, a nasz obowiązek pomagania biedniejszym, wyrzuconym poza nawias rodakom i rodaczkom zawsze jest aktualny.

Zapraszamy całą Polonję na nasz wieczorek.

Dopiero po rozdaniu zapomóg przystąpimy do zabawy, która tem weselszą będzie.

W SOBOTĘ...

W KLUBIE OŚWIATOWYM.

Bal pączkowy

Jak się dowiadujemy, Korpus Pomocniczy z Newarku urządza dnia 29-go stycznia bal pączkowy w lokalu Domu Narodowego na Beacon Ave. Najlepszą reklamą balu będą pączki wypieczone rączkami naszych przedstawicielek płci pięknej.

Rozkład wykładów w szkołach polskich

Newark, N. J., w lokalu Klubu Oświatowego, pn. 255 Court St., lekcje odbywają się w sobotę od 2:30 do 4:30 po południu, w niedzielę od 9 do 11 rano.

Jersey City, N. J., w lokalu Community House, Jersey Ave., **róg 4th St.,** wykłady w poniedziałki, środy i piątki od godziny 6 do 8 wieczór.

Bayonne, N. J., w lokalu szkoły publicznej na Endurst Street, lekcje się odbywają w poniedziałki, środy i piątki od 3:30 do 5 po południu.

LINDEN

Klub Obywateli Amerykańskich Polskiego Pochodzenia urządza w sobotę, dnia 29-go stycznia, o godzinie 7:30 wieczór, pierwszy wielki bal, w Domu Narodowym, róg Ziegler Ave. i Roselle St.

ROCZNY BAL GNIAZDA SOKOŁÓW Nr. 85 W BRONX

Gniazdo Sokołów No. 85 w Bronx urządza pierwszy w tym roku Bal Roczny w sobotę 22-go stycznia o godz. 7:30 wieczorem w sali parafjalnej. Dochód na szkołę parafjalną.

DLA WASZEGO DOBROBYTU

NIECH KAŻDY TYDZIEŃ BĘDZIE DLA WAS

TYGODNIEM OSZCZĘDNOŚCI

Benjamin Franklin, wybitny Mąż Stanu Ameryki, znanym jest jako ojciec oszczędności. James J. Hill, genjusz kolejowy, zalecał oszczędność, jako fundament powodzenia. Dla każdego człowieka, pracującego nad zdobyciem szczęścia i niezależności, konto bankowe stanowi pierwszy stopień, a dobrze zorganizowany budżet, stopień drugi.

Teraz, z rozpoczęciem Nowego Roku, jest najodpowiedniejsza pora do otwarcia konta oszczędnościowego w największej instytucji bankowej w Ameryce, — najszczerszej w obsłudze.

Wielu z przodujących pionierów-kupców dnia dzisiejszego rozpoczęło z małym kontem oszczędnościowym u nas, i ich wzrastające z każdym rokiem stosunki składają hołd uczciwości i solidności tej instytucji.

Jeżeli zamierzacie otworzyć interes, jeżeli macie w projekcie inwestycje finansowe, jeżeli chcielibyście zaangażować się w jakiemkolwiek przedsiębiorstwie przemysłowem—czujcie się swobodni do zasięgnięcia rady u nas. Będzie Wam dana w najbardziej przyjacielskim duchu, i będzie miała autorytet najtęższych ekspertów finansowych za sobą. To wszystko wchodzi w zakres obsługi, która uczyniła z State Banku tak wielką, tak wpływową, tak przyjacielską i tak humanitarną instytucję.

Otwórzcie konto oszczędnościowe w The State Bank'u

Po bliższe szczegóły zgłoście się do któregokolwiek z wymienionych poniżej oddziałów.

WYDZIAŁ ZAGRANICZNY. Pieniądze przesyłane do Polski pocztą lub telegraficznie i wypłacane w aktualnych dolarach amerykańskich po najniższych opłatach.

ZASOBY PRZESZŁO $130,000,000.00

THE STATE BANK

GŁOWNE BIURO

374-378 GRAND STREET, NEW YORK CITY

ODDZIAŁY

Manhattan
Fifth Avenue and 30th Street
Fifth Avenue and 115th Street
160 Essex Street

Bronx
Westchester Ave. & 159th St.
1046 Southern Boulevard
822-824 East Tremont Avenue
Coney Island
Mermaind Avenue and 17th Street

Brooklyn
Pitkin and Stone Avenues
Graham Avenue and Varet Street
Blake and Van Siclen Avenues
13th Avenue and 49th Street
1436 St. Johns Place
13th Avenue & 50th Street

Skład Instrumentów Muzycznych

J. ŚREDNICKIEGO

Najnowsze rekordy Columbii

18171F—Na Falach Dunaju
Legjonista Mazur.

18169F—Testament Pijaka
Tu w Ameryce.

Q. R. S. & U. S. ROLKI DO PIANINA

NUTY I SAMOUCZKI NA RÓŻNE INSTRUMENTA

491 Grove Street, Jersey City, N. J.

blisko Pavonia Avenue.

Choinka i Zabawa Ligi Kobiet w Newarku

odbędzie się w sobotę, dnia 22-go stycznia, 1927 roku

NA SALI KLUBU OŚWIATOWEGO

pn. 255 Court Street, Newark, N. J.

PROGRAM:

1. *Choinka dla dzieci, przekąski.*
2. *Rozdawanie zapomóg pieniężnych dla biednych matek.*
3. *Przywitanie: „Włóczęga" z Nowego Świata.*
4. *Zabawa przy dźwiękach doborowej orkiestry polskiej.*

Całą Polonję z Newarku i okolicy, na ten wieczór serdecznie zaprasza,

ZARZĄD LIGI KOBIET W NEWARKU.

MEDYCZNE LABORATORJUM ŚWIĘTEGO MICHAŁA

Znane po całej Ameryce i Kanadzie od 15 lat ze swych prawdziwych, najlepszych i gwarantowanych lekarstw na wszelkie zastarzałe, chroniczne choroby męskie, kobiece i dziecięce.

„REUMATYN" do nacierania ciała w wypadkach reumatyzmu, zaziębienia, bólu głowy, w krzyżach, w piersiach i wszystkich innych częściach ciała.—Cena $2.00.

„TABLETKI" od zaziębienia, reumatyzmu, od gorączki, łamania ciała, bólu głowy, w krzyżach, w piersiach i wszystkich innych częściach ciała.—Cena $1.00.

„BALZAM NA KASZEL" i zaziębienie, od chrypki, ciężkiego oddechu, bólu w piersiach i gardle.—Cena $2.00.

„BALZAM TONIC" na oczyszczenie zepsutej i wzmocnienie osłabionej krwi, na bolączki, wyrzuty, pryszcze i stare rany, od zaziębienia krwi, na brak apetytu, przywraca siłę męską i kobiecą do życia rodzinnego.—Cena $2.00.

„ŻOŁĄDKOWY BALZAM" leczy katar żołądka, usuwa szlamę, chroniczne zatwardzenie, gazy, zaburzenia wątroby i reguluje żołądek.—Cena $2.00.

Pieniądze radzimy wysyłać razem z zamówieniem. Piszcie po katalog wszelakich lekarstw lub przyjdź, a z pewnością pomożemy tobie.

ST. MICHAEL MEDICINE CO., INC.

DEPT. 8, 589 GROVE STREET, JERSEY CITY, N. J.

SPORT

CIEKAWE ZAPASY W JERSEY CITY

Wtorkowe zapasy, jakie się odbędą w Jersey City, w sali Victory Hall przy York Avenue i Henderson Street budzą wielkie zainteresowanie nietylko w naszem mieście ale i w okolicznych. Tłumy Polaków wybierają się na te zapasy, aby być świadkami walki Stasiaka, szampjona polskiego, który będzie bronił swego tytułu przed również znanym

Aleksander Wlazło

polskim zapaśnikiem, Wlazłą. Wlazło jest obecnie w świetnej kondycji i odgraża się, że bez wielkiego trudu zdobędzie złoty pas polskiego szampjona. Walka ta prawdziwych polskich olbrzymów, gdyż każdy z nich waży około 240 funtów, będzie trwała do ukończenia.

Oprócz tej walki odbędą się trzy inne, w których udział między innymi znanymi atletami weźmie szampjon Europy, Aleksander Garkowienko. Walczyć on będzie z nową siłą a mianowicie z Józefem Zawadzkim w spotkaniu do ukończenia.

Pamiętajmy więc, że ciekawe te walki odbędą się już za trzy dni, to jest we wtorek, dnia 25-go stycznia. Początek zapasów punktualnie o godzinie 8:15 wieczorem.

Wł. Zbyszko vs. H. Steinke

Nareszcie po długich wysiłkach aranżerom New Ridgewood Grove Club udało się przygotować nadzwyczaj ciekawe spotkanie Hansa Steinke'go z Władkiem Zbyszkiem.

Nie była to sprawa łatwa, gdyż dotychczas wszyscy prawie zapaśnicy bali się stawić czoło niemieckiemu olbrzymowi. Ażeby jednak zyskać sobie przeciwników Steinke ofiarował każdemu zapaśnikowi $1,000 o ile nie położy go w ciągu jednej godziny. Władek złapał go za słowo i wyraził chęć stanięcia do walki. Walka ma trwać równo jedną godzinę.

W programie zapasów wtorkowych w New Ridgewood Grove widzimy jeszcze trzy walki. Giuseppe Massetti, Włoch zmierzy się z Charley Cutlerem. Następnie o palmę zwycięstwa będą się ubiegać Charley Hanson, nadzwyczaj zwinny Szwed i Harry Stevens, amerykański Apollo.

W pierwszem spotkaniu wystąpią Joe Shimkus, litewski zapaśnik średniej wagi i Martin Merkur, nasz rodak.

Karol Nowina Zbyszko chory

Komunikują nam z Milwaukee, Wis., że podczas głośno reklamowanej walki, która się odbyła z Teatrze Empress między Karolem Nowiną, ulubieńcem publiczności, zwanym popularnie „Zbyszko Trzeci" a greckim dzikusem Toolos'em, posługującym się nielegalnemi sztuczkami, Karol w czwartej minucie zachorował tak ciężko, że musiano go zabrać na kurację do szpitala.

Bliższe szczegóły dotyczące stanu zdrowia Nowiny nie są narazie znane.

NAJWIĘKSZA FABRYKA HARMONJI

Robimy, reperujemy różne harmonje. Lekcje muzyki na pianinie i harmonji. Otwarte wieczorami do 9 godziny, w niedziele do 12 godziny w południe. Piszcie załączając 10c na nowy katalog. Piszę po angielsku.

R. GALANTI & BROS., DEPT. 8

31 Third Ave. (między 11 i 12 ul.) N. Y.

Wielki Skład Puchu i Pierza Importowane z Europy

i wypów w Ameryce. Posiadamy najlepsze czyste, świeże, gęsie białe pierze, ręcznie skubane, na pół z puchem i całe. Zanim przystąpicie do kupna piszcie po próbki do naszej firmy.

Piszcie po bezpłatne próbki na adres:

KAROL SENAY

104 East 3rd St., New York

LEKARZ NA ZAWOŁANIE

Poradnik Zdrowia i Leczenia Chorób

Jest to książka lekarska, ułożona i wydana przez znanego Dra medycyny J. M. Chrzana, opisująca dokładnie i w bardzo przystępny sposób dla każdego czytelnika, każdą niemal chorobę, skąd się wzięła, jej objawy i w jaki sposób leczyć ją należy. Oprócz opisu chorób, zawiera dużo ilustracyj.

OPISUJE CHOROBY

zaraźliwe, sekretne, kobiet, osłabienia męskie, przeszczepianie gruczołów, choroby żołądka, kiszek, serca, nerwów, płuc, oczu, uszu, gardła i podaje tysiące innych informacyj.

Tę powyższą książkę, która powinna się znajdować w każdym polskim domu, wystawiamy po raz pierwszy na sprzedaż i to po zniżonej cenie. Cena regularna jest $5.00, lecz my ją ofiarujemy czytelnikom Nowego Świata

PO CENIE $3.50.

Pisząc, załączcie money order na całą sumę, lub zadatek, a resztę zapłacicie listonoszowi, albo zgłoście się osobiście do księgarni.

F. FORTUNA

422 East 9th Street

New York City.

KASZEL

zpowodowany z zaziębienia—

rychło jest powstrzymany za pomocą cudownego środka

ANCHOR BRAND COUGH SYRUP

Nadzwyczaj skoncentrowany. Mała ilość sprowadza wielką ulgę. 60c duża butelka. Do nabycia w aptekach lub wprost od

Wytnijcie i pokażcie Waszemu aptekarzowi

F. AD. RICHTER & CO.

Berry & So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

Najnowsze Polskie Rekordy Columbia

MOGĄ ZAWSZE BYĆ NABYTE U NAS

NOWE REKORDY NA STYCZEŃ

Orkiestra dęta Fr. Przybylskiego
10-CALOWE—75c

18152F—Oczekiwanie, Walc
Do samego rana, Polka

18153F—Lwowianin, Mazur
Taniec apaszów, Polka

18159F—Sen życia, Walc
Kaśka za piec, Kujawiak

Orkiestra braci Kipkowskich
10-CALOWE—75c

18151F—Wójt, Mazur
Obertas staropolski

18158F—Polka balowa
Helola, Polka

Polska orkiestra Wm. Tesmera
10-CALOWE—75c

18150F—Eugenja, Walc
Gorąca krew, Polka

18157F—Pagezek róży, Walc
„Słowik", Polka

Wykonała Orkiestra Warszawska
10-CALOWE—75c

18156F—Miała baba koguta
i „Bum-cyk-cyk", Polka
Rznij Walenty, Polka

Ignacy Ulatowski, komik
z akompanjamentem orkiestry
10-CALOWE—75c

18149F—Przed weselem
Ka-ka-ka-siu!

18148F—Umpaj-umpaj
Na szarej Wisły brzeg,
Pieśń ludowa

18155F—Tak! Panie, to mój „dzieciak"
(Yes Sir) That's my Baby)
Mowa posła, Deklamacja

Kwartet braci Okulskich
z akompanjamentem orkiestry
10-CALOWE—75c

18160F—Lulaj że Jezuniu
Cicha noc

Ignacy Ulatowski, baryton
z akompanjamentem orkiestry
10-CALOWE—75c

18154F—Hej! kolęda, kolęda
W dzień Narodzenia

POLISH AMERICAN RECORD COMPANY

86 — 2 Avenue, New York, N. Y.

Nie bierz uznania za pracę innych...
Dar na konie jest darem całej Polonji...
Jeżeli nie możesz dać więcej — daj 25 c.
ALE DAJ i TO DZIŚ!

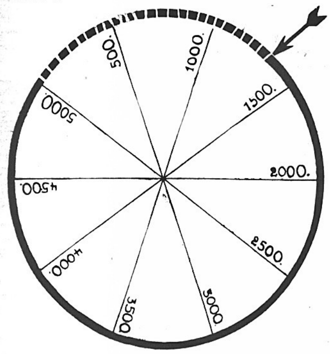

DZIŚ FUNDUSZ PRZYRÓSŁ O $17.00

Gmina No. 48 Zw. N. Pol. w Newarku (pieniądze przesłane do Konsulatu)	10.00
Wawrzyniec Pepiak	2.00
Zofja Schultz	1.00
F. Grabowski	4.00
Poprzednio pokwitowano	1341.75
Dotychcazas zebrano	1358.75

Na rasowe konie dla polskich kawalerzystów

Ja niżej podpisany załączam .... dolarów na kupno rasowych koni dla polskich jeźdźców, którzy zdobyli pierwszą nagrodę na wyścigach w Madison Square Garden.

Imię i nazwisko...........................

Adres: ....

Miasto .... Stan ....

Wytnij, wypełnij — i wyślij do

Nowego Świata — 24 Union Square, New York City

ŁOTWA WCHODZI W ORBITĘ SOWIETYZMU

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej).

Traktat o nie-agresji z Rosją so wiecką będzie narzędziem tej akcji pokojowej. Nasze układy z Rosją wywołały tu i ówdzie pewne podejrzenia, ale ta droga do pokoju i stabilizacji politycznej nie pozostaje w żadnej sprzeczności z pacyfistyczną akcją Ligi Narodów. Pokąd jednak Rosja do niej nie wstąpi, sąsiedzi muszą układać się z nią bezpośrednio dla zapewnienia sobie pokojowych stosunków".

Minister Cieleus ma 45 lat,— przez całe życie był działaczem rewolucyjnym i dłuższy czas musiał ukrywać się zagranicą przed prześladowaniem ze strony carskich urzędników. Nie uznaje on gry dyplomatycznej i mówi, co myśli, bez ogródek. Sądzi, że dyplomacja małych krajów musi być prosta, szczera i uczciwa i że świat dużoby zyskał na tem, gdyby wielkie kraje trzymały się w swych stosunkach wzajemnych tej potrójnej formuły.

YONKERS, N. Y.

Obchód Styczniowy

Lokalny Komitet im. Piłsudskiego Nr. 10 w Yonkers, N. Y. urządza w niedzielę, dnia 23-go stycznia, w sali Y. M. C. A. OBCHÓD STYCZNIOWY

Przemawiać będzie ob. A. RYSIECKI.

Początek o godzinie siódmej wieczór.

Wstęp wolny.

Rodaków naszych na obchód zapraszamy.

KOMITET.

Program nabożeństwa w kościele narodowym

W przyszłą niedzielę, dnia 23-go stycznia odprawię o godzinie 8 rano mszę św. na intencję zmarłych Katarzyny i Franciszka Napierałów, a o godzinie 11 sumę i wypowiem kazanie na temat „Wzniosłość i godność rodziny chrześcijańskiej."

Na te dwa nabożeństwa i kazanie zapraszam moich życzliwych rodaków.

Ks. S. GUZIK, Proboszcz.

PAMIĘTNIK BROWNINGA

(Ciąg dalszy).

...dezwałem się do Dorothy w te słowa:

„Moje kochanie, nie zwracaj uwagi na to, co one mówią. Frances zresztą nie jest złą dziewczyną. Spróbujmy jak długo możemy wytrzymać bez widzenia się. Traktujmy to jako zabawkę".

„Doskonale, Tatusiu", odpowiedziała z uśmiechem. Moje serce krajało się, gdy przypominałem sobie słowa i uwagi pani Heenan i jej córki.

„Jesteś dzieckiem ulicy i dlatego powinnaś wrócić na bruk wielkomiejski. Tam twoje właściwe miejsce", zwykła była mówić teściowa. Córka jej też nie pozostawała w tyle i dotrzymywała kroku swojej matce.

„A niech was djabli porwą", krzyczała z pianą na ustach, mając na myśli mnie i Dorothy.

Z jakich szczytów zstąpiły moja żona i jej kochana mamusia? Co upoważniało ich zwracać się w ten sposób do małej Dorothy? Moja kochana Dorothy! Nie zważając na wszelkie nieprzyjemności, na jakie była narażona podczas pobytu pani Heenan i Frances w moim domu, przywiązanie jej do mnie ani na chwilę się nie zmniejszyło. Wierzę w to święcie, że jedynie obecność Dorothy przy mnie ocaliła mnie od kompletnego poddania się losowi i dopomogła przeciwstawić się ciosom, jakie zadało mi życie. Lecz, mając przy sobie ją i moich wiernych przyjaciół, miałem przy sobie broń, która pozwoliła mi walczyć z przeciwnościami żywota. Ostatnie doświadczenie pozostawiło jednak skazę w mojem sercu. Nigdy nie będę słuchał już głosu serca i nie odważę się na ponowne małżeństwo. Poznałem kobiety doskonale i chociaż ta nauka kosztowała mię drogo, była kosztowniejszą może od moich doświadczeń na polu biznesowem, to jednak, dzięki mojej wrodzonej odporności, nie mogłem się załamać. Jedna rzecz dotychczas nie daje mi spokoju. Pragnę teraz, ażeby ludzie którzy zwykli byli mnie widywać w najczarniejszem świetle dlatego tylko, że prasa takiemi kolorami malowała mój obraz— przekonali się, kim faktycznie jestem. Będę szczęśliwy, gdy uda mi się przekonać czytelników, że piszę to jedynie w celu obalenia fałszu i że złe czyny, które mi zarzucano, są tylko mniej lub więcej zręcznie skonstruowanem kłamstwem.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Telefon, Orchard 1521

JÓZEF HALICKI, M. D.
LEKARZ

GODZINY:—
od 12 do 2 po południu
od 6 do 8:30 wieczór
w niedziele do 1 po południu

323 E. 10th Street, New York City

Philadelphia i okolica

Z wiecu posła M. Cieplaka w Domu Polskim

W ubiegłą niedzielę, dnia 2-go stycznia r. b. odbył się w Domu Polskim wiec, na którym przemawiał gość z Polski, legjonista poseł Marjan Cieplak.

Wiec zagaił prezes Komitetu im. Józefa Piłsudskiego Nr. 70, ob. St. Bujał i w krótkich słowach przedstawił zebranej dość licznie publiczności szanownego gościa z Polski, którego równocześnie zaprosił do wygłoszenia mowy.

Poseł Marjan Cieplak oświadczył, że będzie mówić nie o partjach lecz o Polsce. Szanowny mówca przedstawił w krótkich słowach obecne położenie Polski, pobyt komisji finansowej w Polsce, opowiadając o polskich kolejach, które obecnie są jedne z najlepszych w Europie, o polskim śpiewaku J. Kiepurze, który zdobyć wielkie uznanie zagranicą. Następnie szanowny mówca przeszedł do spraw gospodarczych i przedstawił walkę chłopów z magnatami jak hr. Zamojski, który posiada czterdzieści tysięcy morgów pola i nawet podatków płacić nie chce. Tak samo ziemia należąca do biskupów kilku jak arcybiskup lwowski posiada piętnaście tysięcy morgów i kilku innych razem dwieście tysięcy morgów też od płacenia podatków zastawiają się konkordatem.

Rolnik zaś pracujący na morgach podatki musi płacić z tego wynika, że innego wyjścia w Polsce niema jak odłączenie kościoła od państwa.

Drugą część przemówienia poseł Cieplak poświęcił ostatnim wypadkom i przewrotowi majowemu, pracy Marszałka i usunięcie się jego w zacisze Sulejówka. Endecja z Witosem mając wszystko w swoim ręku nawet karabiny i armaty pomyliła się, gdyż żołnierz należał do Wodza. Obecnie poprawa znaczna i widoczna, tak że niema obawy gdy budowniczy nowej Polski tego dogląda. Mniej więcej w krótkości tak się przedstawia piękne przemówienie legjonisty posła Marjana Cieplaka, który kilkakrotnie otrzymywał burzę oklasków od publiczności.

Kolekta drobna przyniosła $33.55c.

Imiennie kolektę złożyli:

Jan Makarczyk	$1.00
St. Drozdowski	1.00
Jaskowski	5.00
Szypuła	1.00
K. G.	1.50
Szpigiel	1.00
G. Kocieł	1.00

Razem imiennej i drobnej $45.05

Za salę na wiec zapłacił Komitet im. Józefa Piłsudskiego N. 70 z Domu Polskiego.

Kolektorkom za zebranie kolekty i wszystkim ofiarodawcom serdeczne podziękowanie.

AL. BUCZEK, Sekr. Wiecu.

Placówka Nr. 12 Weteranów

Posiedzenia Placówki odbywają się w każdą pierwszą niedzielę miesiąca, w sali Obywateli Polskich, przy Richmond i Allegheny Ave. Wszelkie korespondencje dotyczące Placówki Nr. 12 uprasza się adresować do sekretarza—Józef Trzeciak, 918 N. Orianna St., Philadelphia, Pa.

BACZNOŚĆ! NICETOWN—PHILA. BACZNOŚĆ!

WIELKI UROCZYSTY OBCHÓD KOŚCIUSZKOWSKI

W 150-letnią Rocznicę przybycia Tadeusza Kościuszki, Bohatera „Dwóch Światów" do Ameryki

DZIELN. KOMITET STYPENDJALNY IM. KOŚCIUSZKI

urządza w Nicetown, na Sali Pułaskiego, w niedzielę dnia 23-go stycznia, o godzinie 7-ej wieczór UROCZYSTY OBCHÓD, na który zaprasza całą Polonję z Philadeljhii. — Przemawiać będą: Prof. S. Mierzwa i inni mówcy:

Program: muzyka i śpiewy. — Wstęp wolny. — Komitet Styp.

WSPANIAŁE MEBLE PO ZADZIWIAJĄCYCH CENACH

Wyrabiane przez Polską FABRYKĘ MEBLI pod firmą

LINCOLN UPHOLSTERED FURNITURE CO.

345 N. 2 ulica, Phila., Pa.

Meble wyrabiane w naszej fabryce są niezrównane i należą do najprzedniejszych, a ceny za tokowe są zadziwiające

PRZYJDŹCIE A PRZEKONACIE SIĘ

Wyrabiamy najmodniejsze meble. Na gotowe lub obstalowane dajemy gwarancję.

Zatem kupcy polscy z innych miast proszeni są o nadesłanie swych adresów a my wyślemy naszych reprezentantów, którzy przedstawią wartość i korzyść na naszych nowej fabryki meblach.

ZYGMUNT ŁASKOWSKI i T. WÓJTOWICZ, Właść.

TELEFON, MARKET 2186

AKUSZERKA—MASSEUSE

praktykowała w
ZHITOMIR BIRTH HOSPITAL
KIEFF ZAITZEFF HOSPITAL

B. E. SHMULENSON

271 E. Broadway, New York, N. Y.
Pierwsze Piętro—Tel. Orchard 8121
SŁUŻY PORADĄ i POMOCĄ.

ELEGANCKIE SPODNIE DLA MĘŻCZYZN

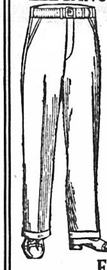

Po $6.50 Para

WARTOŚCI $10.00

W rozmaitych kolorach i odcieniach. Z materjałów cięższych i lżejszych.

NAJLEPSZA KRAWIECKA ROBOTA

W naszym doborze znajdziecie odpowiednie spodnie dla świątecznego lub codziennego użytku.

Jeżeli jest trudno dopasować do Was gotowe spodnie, możecie zamówić spodnie zrobione do miary za nieznaczną dodatkową opłatą.

Możecie zaufać firmie istniejącej od 25 lat.

FRIEDMAN BROTHERS,

56 Grand Street, New York, N. Y.

SPECJALIŚCI OD SZYCIA SPODNI

między 2 i 3 Ave. "L" (koleją górną 2 i 3 Avenue).

(Otwarte cały dzień w niedzielę.)

CHRONICZNE CHOROBY MĘŻCZYZN I KOBIET SKUTECZNIE LECZONE

SPECJALISTA

Znany od 25 lat specjalista dr. Zins leczy z najlepszym skutkiem i bez bólu wszystkie chroniczne i świeże choroby krwi, skóry, serca, płuc, wątroby, żołądka, nerek, nerwów jakoteż reumatyzm. Analiza moczu i krwi.

OPŁATA BARDZO UMIARKOWANA

O ile jesteście chorzy zwróćcie się natychmiast z największem zaufaniem do mnie.

X-Ray analiza krwi.—System Wassermana i chemiczna analiza. Wstrzykiwania Serum 606 i 914.

PORADA I EGZAMINACJA DARMO.

Mówimy po polsku.

DR. L. ZINS

PRAKTYKUJE 25 LAT

110 E. 16TH ST., NEW YORK

Między Irving Place i Union Square

Godziny przyjęć: od 9 rano do 8 wieczór.

W niedzielę od 9 rano do 4 po południu.

Do chorych mężczyzn i kobiet

Jeżeli niedomaganie wasze jest uleczalne, przyniosę wam ulgę, za małą opłatą. Przez ostatnich 28 lat leczyłem tysiące chorych mężczyzn i kobiet z wielkiem powodzeniem.

Leczę na utratę siły, słabe nerwy, reumatyzm, niedomagania żołądka, nieczystą krew, choroby skórne, pryszcze, egzemę i inne uleczalne choroby. Używam wstrzykiwanie (606) w leczeniu nieczystej krwi. Badanie Fluoroskopijne X-Ray. Porady darmo.

DR. FALK

58 West 51st Street, New York City
Między 5th i 6th Avenues

Godziny: od 11 rano do 7 wieczór codziennie; w niedziele i święta od 11 rano do 1 po południu.

DR. BENJAMIN TROY
POLSKI DENTYSTA

49½ First Ave., New York City
Corner 3rd Street

Dobra robota.—Umiarkowane ceny. Należność można płacić w ratach.—X-Ray.—Badanie zębów bezpłatnie. —Odpowiedam za moją techniczną robotę w przeciągu dziesięciu lat.

DR. GREY

Najstarszy Specjalista
Chorób Męskich

OD PRZESZŁO TRZYDZIEŚCI LAT POD
117 East 17th St. blisko Union Sq. New York City

leczy chroniczne lub niedawne choroby krwi i skóry, wrzody, krosty, plamy, wyrzuty, egzemę, świerzbę, kurzajki, zapalenie nerek i pęcherza, reumatyzm, kaszel, zaziębienie, katar, (nosa, gardła lub żołądka), choroby żołądka, zatwardzenie, hemoroidy, fistuły i inne chroniczne choroby nerwowe. Wyleczył on tysiące osób i radby i was wyleczyć. Jeżeli byliście pod opieką innego lekarza, a nie zostaliście wyleczeni, idźcie do znanego, dawno istniejącego biura dr. GREY, znajdującego się już przez trzydzieści lat pod 117 East 17th Street.

PORADA DARMO
MEDYCYNA $1.00

Najniższa Profesjonalna Oferta.
Godziny—od 9 rano do 8 wieczór.
W niedzielę od 9 rano do 3 po południu.

DR. M. MAISEL

poprzednio asystent w Klinice Brussels Uniwersytetu i były lekarz Rządu Pol.

139 East 16 Street
NEW YORK CITY
pomiędzy Third Ave. i Irving Place

Dr. M. MAISEL jest
SPECJALISTĄ

LECZY

niebezpieczne i chroniczne choroby
mężczyzn i kobiet—również choroby
skórne i krwi

BADANIE MOCZU I KRWI.
GODZINY:—od 10 do 1, od 4 do 8
W niedzielę od 10 do 12

Drobne Ogłoszenia

Realności do sprzedania
(Real Estate for Sale)

GARDEN CITY.—Bardzo tanio duży plac 60 x 102, naprzeciw Country Club, w samej wiosce, ulepszenia, blisko Express stacji, cena $1,175, dziesięć procent gotówki, reszta $15 miesięcznie. Sullivan, 267 Fifth Ave. Telefon, Caledonia 0317. (22e)

NA SPRZEDAŻ
120 akrowa farma blisko głównej drogi, szkoły i sklepu, pierwszorzędna farma, wszystka ziemia równa, sprzedam z towarem, maszynerją i zasiewem lub bez; cena $8,000, połowę gotówki. Po dalsze informacje pisać do właściciela
STEPHEN MALLICK
R. D. 2, Hunterdon County
Stockton, N. J. (23e)

WARSZTAT stolarski i dwu familijny dom do sprzedania, 5 pokojowe apartamenta, bardzo dobry interes, doskonała lokacja, z powodu wyjazdu. Zgłoszenia George Wolfer, 195 Woodbine Street, Brooklyn. Wziąć Broadway linję i wysiąść na Gates Avenue stacji. (112-e22)

HEMPSTEAD.—Tanio, $8,000 za 6 pokojowy dom, wszystkie ulepszenia, garaż połączony z warsztatem pracy, dobra lokacja. Holmes, właściciel, 18 Moore Avenue. Telefon, Hempstead 1468-W.
MERRICK.—Tylko $50 gotówki kupi dwie loty 40 x 115 stóp za $550, dzielnica rezydencjalna, reszta na miesięczne spłaty, wygodna lokacja.
MARTHA ELLISON
97 Main Street
HEMPSTEAD, L. I. (23e)

Największa taniość w zakupnie domu, $5,460 kupi piękny dom, 5c podróż, dostępnie do stacji w Jamaica, 20 minut do Manhattan, dobra dzielnica, wjazd, kamienne schody, słoneczna weranda, ogrzewanie, wmurowana łazienka, blisko szkół, sklepów i kościołów, $175, kontrakt, $175, dokument, $25 miesięcznie plus procent. MCNEECE, Corn Exchange Bank Bldg., Sutphin Blvd., naprzeciw głównej Jamaica L. I. stacji. Telefon, Jamaica 8010 dziennie, wieczorami i w niedziele. (23e)

PIĘCIO piętrowy apartament, dwa sklepy, blisko Williamsburg mostu, lota 25 x 100, apartamenta i 4 pokoje i łazienka na każdem piętrze, cena $24,500, gotówki $6,000. Buermann, 140 Harrison Ave., Brooklyn, N. Y. (28e)

DWA najlepsze kupna w Brooklynie, 8 familijny murowany dom, śliczne pokoje i łazienka, miesięczny czynsz $220, cena $16,500, potrzeba gotówki $3,000; bucernia dawno założona z pięcio familijnym domem tylko $15,000, gotówka do umowy. Kathan, 2670 Atlantic Ave., Brooklyn. (24e)

BARGAIN
Grosernia w polskiej dzielnicy z powodu wyjazdu na farmę tanio do sprzedania, mieszkanie pięcio pokojowe. Zgłoszenia do
BROOKLYN REALTY CO.
604 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y. (24s)

FARMY—FARMY
Wielki wybór farm w stanie New Jersey i interesów w odległości 35 mil od New Yorku.
Farma 95 akrów, 12 pokojowy dom, duża stajnia i 5 mniejszych budynków, 10 akrów lasu, 15 akrów pastwiska przez które płynie duża rzeka, 10 krów, 4 konie, 12 świń, 500 kur, kilka kaczek i gęsi, cena tylko $10,000, gotówki $3,000 lub zamiana na dom w mieście.
Farma 157 akrów, dom 10 pokojowy, duża stajnia, 6 mniejszych budynków, 8 akrów lasu, 20 akrów pastwiska przez które płynie rzeka, 12 krów, 5 koni, 8 świń, 300 kur, kilka kaczek i gęsi, 50 akrów pszenicy jest zasiane i wszystkie maszyny jakie są potrzebne na dobrej farmie, ta farma leży w dobrem położeniu, blisko miasta i dobrej drogi, cena tylko $12,000, gotówki $4,000 lub zamiana na dom w mieście.
Farma 48 akrów, dom 7 pokojowy, 5 mniejszych budynków, 3 krowy, 2 konie, 50 kur, wszystkie maszyny do farmy, ta farma leży blisko miasta, cena tylko $5,000, gotówki $1,500 lub zamiana na dom w mieście.
Bucernia i grosernia, dom 12 pokojowy na Lincoln Highway i gazolinowa stacja i duży piękny sklep, interes dobrze wyrobiony, musi być sprzedany z powodu starości, cena tylko $14,000, gotówki $4,000 lub zamiana na dom w mieście.
Po bliższe informacje proszę się zgłosić do
R. SZEMPLENSKI
123 Fulton Street
ELIZABETH, N. J.
Telefon, Trinity 3646-W (23e)

Interesy do sprzedania
(Stores for Sale)

BUCZERNIA tanio, interes długo istniejący, dzielnica polska. Po dalszą wiadomość zgłosić się do Jana Pietrolewicza, 306 Jackson Ave., Long Island City. Telefon, Stillwell 6355. (28s)

BUCZERNIA na sprzedaż w polskiej i angielskiej dzielnicy, dobra okazja dla energicznego człowieka. 773—4th Ave., Brooklyn. (25s)

BUCZERNIA i grosernia razem z domem do sprzedania, lub sam interes albo dom musi być sprzedany w krótkim czasie z powodu wyjazdu. Nr. 97, c/o Nowy Świat. (23s)

BUCZERNIA do sprzedania z powodu innego interesu ,interes wyrobiony, można zgłosić się cały dzień. 207 Avenue B, New York. (116-s27)

CANDY, cigar i stationery na sprzedaż z powodu wyjazdu na wieś. Zgłosić się 146 Norman Avenue, Greenpoint, Brooklyn. (26s)

CANDY i stationery store do sprzedania, cena przystępna. 620 Manhattan Ave., Brooklyn. (128-s24)

CIGAR i candy store do sprzedania za niską cenę dla prędkiego kupca, dobra sekcja polska i ruska. Zgłoszenia 188 Court St., Newark, N. J. (126-s24)

DELIKATESSEN i grosernia do sprzedania, musi być doraźu z powodu innego interesu. 374 Grove St., Jersey City, N. J. (28s)

DELIKATESSEN i candy store na sprzedaż z powodu małych dzieci, mieszkanie u góry. Zgłosić się 177 Green St., Greenpoint. (26s)

DOBRA sposobność dla prędkiego kupca, pool room, 6 stołów i salon sprzedam bardzo tanio z powodu innego interesu. 52 East 19th St., Bayonne, N. J. (112-s23)

DELIKATESSEN i grosernia do sprzedania, pokoje w tyle. Zgłoszenia 169 Avenue A, New York. (25s)

GROSERNIA i delikatessen do sprzedania z powodu samotności. 621 East 11th Street. (111-s26)

GROSERNIA i delikatessen na sprzedaż z powodu choroby. Zgłosić się 92 Eckford St., Greenpoint. (23s)

GROSERNIA, delikatessen, Vegetable i Fruit Store do sprzedania z powodu innego interesu, można nabyć tanio z domem dwu familijnym i cztery pokoje do zamieszkania. 544—3rd Ave., South Brooklyn, N. Y. (22s)

GROSERNIA i delikatessen tanio do sprzedania, interes wyrobiony. Zgłaszać się cały dzień do 8 wieczór S. Kowbaśniuk, 277 East 10th Street, pomiędzy Avenue A i First Ave., New York. (99-s22)

GROSERNIA, delikatessen, stationery store do sprzedania. 114 Central Ave., Jersey City, N. J. (25s)

GROSERNIA i delikatessen do sprzedania z powodu choroby, interes wyrobiony. Zgłoszenia 541 East 5th Street, Pokój 4. (119-s24)

GROSERNIA i delikatessen do sprzedania, nowoczesne urządzenia, przystępny czynsz. Zgłoszenia 100 Nassau Ave., Greenpoint, Brooklyn. (24s)

GROSERNIA i delikatessen do sprzedania, interes gotówką. Zgłoszenia 751 Third Avenue, Brooklyn. (103-s29)

GROSERNIA i delikatessen do sprzedania. 138—17th St., South Brooklyn. (4s)

GROSERNIA i candy store do sprzedania bardzo tanio, rent bardzo mały. Zgłoszenia 613—3rd Ave., Brooklyn, N. Y. (122-s25)

DO SPRZEDANIA PIEKARNIA
Dwa piece, maszyny do ciast, dwa troki automobilowe, dom murowany siedmio pokojowy, osobna lota przy domu, obrót tygodniowy $900, sprzedam z powodu nieporozumienia ze spólnikiem, cena przystępna. Zgłosić się do właściciela J. Januszewicz, 34 Armstrong Ave., South River, N. J. (23s)

St. Marks Place Realty Co.

POLECAJĄ NASTĘPUJĄCE DOMY:

$4,500 GOTÓWKI—kupi 12 familijny murowany dom, ulepszenia, blisko stacji subway'owej, rent $4,000.

$5,000 GOTÓWKI—kupi 7 familijny murowany dom i sklep duży, delikatessen razem z interesem sprzedaje się bardzo tanio, dobry dla każdego.

$5,000 GOTÓWKI—kupi 4 familijny dom i dwa sklepy w Astoria, L. I., ulepszenia, pół bloku od stacji subway'owej i elewatoru.

$2,500 GOTÓWKI—kupi ładny dom poza miastem i pięć lot, ładny sad owocowy, garaż, bardzo tanio, powód sprzedaży starość.

Mamy kilkanaście dobrych farm do sprzedaży jak również wymieniamy farmy za domy lub domy za farmy. Zgłoszenia osobiście lub listownie w sprawie kupna lub sprzedaży.

ST. MARKS PLACE REALTY CO.

113 ST. MARK'S PLACE (East 8th Street) NEW YORK CITY
Pomiędzy First Avenue i Avenue A (23e)

Interesy do sprzedania
(Stores for Sale)

KRAWIECKI interes do sprzedania z powodu wyjazdu. Zgłoszenia 161 East 55th Street. (102-s24)

POOL ROOM do sprzedania lub przyjmie spólnika. 439 East 6th Street. (114-s23)

PIEKARNIA do sprzedania, targ tygodniowy $850, lease na pięć lat, sześć pokoi, duży sklep, rent $120, cena $10,000. B. Burdman, 4406—3rd Avenue, Brooklyn. (118-s22)

RESTAURACJA do sprzedania z powodu wyjazdu, długi lease, w polskiej dzielnicy. 315 East 5th St., New York. (120-s24)

RESTAURACJA do sprzedania z powodu drugiego interesu. 248 First Ave., New York. (124-s24)

SALON na sprzedaż. Zgłosić się 1734 Willow Avenue, Weehawken, N. J. (22s)

SALON i pool room do sprzedania z powodu śmierci żony. 203 Court Street, Newark, N. J. (90-s23)

Różne do sprzedania
(Miscellaneuos for Sale)

WŁAŚCICIELKA sprzedaje prześliczne fokowe futro, najlepszy gatunek, nigdy nie noszone, sprzedam tanio za $85. Snitman, 335 West 57th Street, (blisko Broadway. (Jan 31x)

PIĘKNE 10 kawałkowe meble do jadalni również meble do pokoju sypialnego, amerykański orzech, mahoniowe i piano mało co używane musi być sprzedane natychmiast. 1803 Union St., Brooklyn, blisko Utica Ave., Apartament 4C. (22x)

Praca dla Mężczyzn
(Help Wanted Male)

Przy ręcznem wykończeniu obuwia potrzeba
JOHN ENNIS, INC.
220 Ashford Street
BROOKLYN, N. Y. (23m)

JANITORA potrzeba do domu, zimna woda na East Side. Zgłoszenia Kellogg 6040. (24m)

JANITORA potrzeba, 8 rodzin, rent $26, za wynagrodzenie $18. Zgłoszenia 385 Seventh Avenue, Brooklyn. (22m)

MAŁŻEŃSTWO potrzebne do 24 familijnego domu z parowem ogrzewaniem, wynagrodzenie cztery pokoje i $40 zapłata. Zgłoszenia 97 Thatford Avenue, Brooklyn. (23m)

CELLULOID mechaników, zarobicie $50 tygodniowo, instrukcja darmo. Mike Wujaszczuk, 73 Locust Ave., Wallington, N. J. (84-m25)

MĘŻCZYZNI zarobcie $50 i wyżej, naczcie się operować maszynami kinematograficznemi, darmo posady. Edwards, 132 East 23rd Street. (81-m22)

Praca dla Kobiet
(Help Wanted Female)

DOMOWEJ robotnicy potrzeba, zdolna dziewczyna, mała rodzina, spanie na miejscu, bardzo wygodny pokój, zapłata $65 na miesiąc ,szybki awans. Zgłoszenia 1153 East 13th Street, Brooklyn. (104-f22)

STO robotnic domowych potrzeba natychmiast, zapłata $55 do $100. Prospect Agency, 287 Flatbush Ave., Brooklyn, blisko Prospect Place. Nevins 7443-7444. Posady darmo. (32f)

KOBIETA potrzebna do pielęgnowania chorej żony i dwojga dzieci lat 7 i 5. Zgłoszenia Hosiery Shop, 90 Nassau Ave., Brooklyn. (24f)

MŁODYCH kobiet do pracy w rosyjsko-tureckich łazienkach, w poniedziałki i czwartki. Stern Beach, East 33rd St., Rockaway Beach. (23f)

DOMOWEJ robotnicy, dziewczyny do lekkiej domowej pracy, bez gotowania, prywatny pokój, dobra zapłata. Cohen, 1573—53rd St., Brooklyn. West End linja do 55th St. stacji. (23f)

Poszukiwania
(Information Wanted)

POSZUKUJĘ spólniczki, proszę się zgłosić cały tydzień. 85 Orchard St., New York, drugie piętro, Nr. 9, A. K. (127-124)

POSZUKUJĘ ludzi cierpiących na reumatyzm daje elektryczny i ręczny masarz w prywatnym domu. Zgłoszenia Goldi, 303 East 70th St., Top Floor, na prawo. (131-123)

Kapitał i Interesy
(Business Opportunities)

POWAŻNE sumy pieniężne wypożyczane na drugie i trzecie hipoteki, pożyczki na budowę, dogodne warunki, prędka obsługa. Eskay Holding Corp., 26 Court St., Suite 414. Tel., Triangle 6887.

Szkoły
(Schools)

SZKOŁA BALWIERSTWA
Poszukujemy mężczyzn do nauczenia się balwierstwa. Kompletny kurs $35. Posiadamy zdolnych nauczycieli do nauczenia was w krótkim czasie. Klasy we dnie i wieczorem. Posady dostarczane. Informacje darmo. Zapiszcie się do COLUMBIA BARBER COLLEGE, 350 Eight Ave., (między 27th i 28th Sts.)

SUKCES SZKOŁA
Szkoła która uczy szybko mówić, pisać i czytać po angielsku.—$5.00 miesięcznie. —Lekcje prywatne $10 miesięcznie.— Zupełna satysfakcja.—Otwarta od 4 po południu do 11 wieczorem. SUCCESS SCHOOL BUILDING, Rivington, róg Essex Street.

COLEGIUM BALWIERSTWA
Panowie, nie traćcie cennego czasu. Nauczcie się balwierstwa. Kurs $25. Żaden fach nie popłaca się tak jak balwierstwo. Dajemy pełną praktykę we dnie i wieczorem. NATIONAL BARBER COLLEGE, 150—3rd Avenue, blisko 15th Street, New York City.

Pomieszkania do wynajęcia
(Apartments to let)

TRZY, cztery i pięć pokoi do wynajęcia, gorąca woda, elektryczność, czynsz przystępny. 333 East 124th St. (121-a28)

SZEŚĆ słonecznych pokoi, wszystkie ulepszenia i parowe ogrzewanie, dawny rent $50, jeżeli kto chce janitorstwo to $15 mniej. Zgłosić się 403 Ocean Ave., Jersey City, N. J., w piekarni. (115-a27)

TRZY i cztery pokoje do wynajęcia, gorąca woda, wanny elektryczność, czynsz $12 i wyżej. Zgłoszenia do janitora, 466 East 10th St., New York. (105-a26)

PIĘĆ pokoi do wynajęcia z ogrzewaniem, wszelkie ulepszenia. 124 North 3rd St., Brooklyn, N. Y. (25a)

Pokoje umeblowane
(Furnished Rooms to let)

POKOJE umeblowane na tydzień lub na noc. Jaworski 241 Greenpoint Ave., Greenpoint, Brooklyn. (27r)

MAŁY frontowy pokój, wszystkie ulepszenia, prywatny dom. 99 South 9th St., Williamsburg, Brooklyn. (125-r23)

POKÓJ do wynajęcia dla dwóch lub jednej pani. Zgłosić się od 6 do 9 wieczór, Mrs. Turska, 304 East 21st St., Apartament 18, City. (113-r23)

WDOWA ma pokój do wynajęcia dla mężczyzny. Mrs. Beck, 221 E. 114th Street, Ground Floor, z frontu na prawo. (22r)